

**ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582 Цахим шуудан: tuv@audit.gov.mn
Цахим хаяг: www.audit.mn

2025. 04.18 № 01/284
танай _____ -ны № _____ -т

**┌ ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ┐
ГҮЙЦЭТГЭЛ НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗАРТ**

Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газрын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгасны дагуу хийсэн “Улсын төсвийн 2024 оны хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилт” сэдэвт нийцлийн аудитын тайланг хүргүүлж байна.

Хавсралт: 35 хуудастай

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

412503111

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГЫН ТУШААЛ

2025 оны 04 сарын 18 өдөр

Дугаар 112

Зуунмод сум

Аудитын тайлан баталгаажуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.4, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2021 оны А/69 дүгээр тушаалаар батлагдсан “Гүйцэтгэлийн аудитын заавар, аргачлал”, 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 7.2, 2023 оны А/102 дугаар “Эрх шилжүүлэх тухай” тушаалын “Аймаг, нийслэл дэх Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудиторт шилжүүлэх эрх”-ийн 1.4 дэх заалтуудыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газрын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу хийсэн “Улсын төсвийн 2024 оны хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилт” сэдэвт нийцлийн аудитын тайлан, дүгнэлт, зөвлөмжийг баталгаажуулсугай.

2. Нийцлийн аудитаар тайлангаар бичигдсэн 610.9 сая төгрөгийн албан шаардлага, 13.0 сая төгрөгийн төлбөрийн актыг хавсралтаар баталсугай.

3. Нийцлийн аудитаар өгөгдсөн зөвлөмжийн биелэлтэд хяналт тавьж, үр дүнг тооцож ажиллахыг ахлах аудитор Л.Жаргалсайхан, аудитор Г.Сугармаа нарт үүрэг болгосугай.

4. Аудитаар тогтоосон төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн дагуу тодорхой арга хэмжээ авч, илэрсэн алдаа зөрчлийг арилган, хэрэгжилтийг 2025 оны 9 дүгээр сарын 20-ны өдрийн дотор Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэхийг аймгийн Засаг дарга Л.Төмөрчөдөр, Засаг даргын Тамгын газрын Бүс, орон нутгийн хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, хөрөнгө оруулалтын хэлтэс, “Барилга, захиалагч, орон сууцны корпораци” ОНӨААТҮГ-ын захирал Ц.Дашдэмбэрэл, Худалдан авах ажиллагааны газрын дарга С.Тамир нарт тус тус зөвлөсүгэй.

5. Аудитын тайлан баталгаажуулснаас хойш 14 хоногт багтаан аудитын ажлын болон нотлох баримтыг архивын нэгж болгон архивд хүлээлгэн өгөхийг ахлах аудитор Л.Жаргалсайхан, аудитор Г.Сугармаа нарт үүрэг болгосугай.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

412501042

Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ..... оны ..... дүгээр сарын 18-ны өдрийн 11/2 дугаар тушаалын хавсралт

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Зөрчил төлбөрийн дүн /сая.төг/		Хариуцах байгууллага
		Акт	Албан шаардлага	
1	УТХО-аар 500.0 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл, хөтөлбөрийг 2 багц буюу хонь ноослогч 3 багц төхөөрөмж худалдан авахаар 200.0 сая төгрөгийн, Гала сортын төмсний үр худалдан авахаар 300.0 сая төгрөгийн нээлттэй тендер шалгаруулалтын аргаар худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулсан байна. Үрийн төмсийг 50 иргэнд эргэн төлөгдөх нөхцөлтэйгээр зээлээр олгосноос 39 иргэн үрийн төмсөөр буцаан төлсөн. 11 иргэн эргэн төлөлт хийгээгүй байна.		66.0	Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар
2	Зуунмод сумын дотуур байрны ажилд зохиогчийн хяналтын зардалд урд онуудад олгогдоогүй үлдсэн зардлуудыг нийлүүлэн 11.1 сая төгрөгийн санхүүжилт олгосон. Мөн Бүрэн сумын 160 ортой дотуур байрны барилга буулгаж, шинээр барих ажилд захиалагч байгууллагаас гаргасан санхүүжилтийн хүсэлт хүссэн албан бичиг болон санхүүжилтийн хүсэлт 10-т захиалагчийн хяналтын зардалд 4.7 сая төгрөг, зохиогчийн хяналтын зардалд 2.3 сая төгрөгийн санхүүжилт олгохоор байхад захиалагчийн хяналтын зардалд 27.0 сая төгрөг, зохиогчийн хяналтын зардалд 6.3 сая төгрөгийн, Эрдэнэсант сумын Эрүүл мэндийн төвийн барилгын ажлын захиалагчийн хяналтын зардалд 4.0 сая төгрөгийг, зохиогчийн хяналтын зардалд 2.0 сая төгрөгийг олгохоор санхүүжилтийн мэдэгдэл бичсэн байхад 6.1 сая төгрөгийг захиалагчийн хяналтын зардалд шилжүүлсэн байна. Энэ нь Засгийн газрын 2023 оны 278 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг төлөвлөх, санхүүжүүлэх, хянах, тайлагнах журам"-ын 4.2.2.5-д "төсөл, арга хэмжээний техник, технологийн хяналтын зардал болох захиалагчийн хяналт, зохиогчийн хяналтын зардлыг захиалагчийн техник хяналтын дансанд, чанарын баталгаат хугацааны барьцаа буюу ашиглалтад тохируулах, зүгшрүүлэх хугацааны санхүүжилтийг барьцаа хөрөнгийн дансанд, зураг төслийн үнэ, нормчлолын сангийн зардлыг тус тусын дансанд холбогдох гэрээ, баримт бичиг, акт зэргийг үндэслэн шилжүүлэх" гэж заасныг зөрчсөн байна.		50.4	Аймгийн ЗДТГ, Бүс орон нутгийн хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, хөрөнгө оруулалтын хэлтэс
3	Бүрэн сумын 160 ортой дотуур байрны барилга буулгаж, шинээр барих ажилд чанарын баталгааны барьцаанд 158.8 сая төгрөгийг төвлөрүүлэхээс 146.5 сая төгрөгийг, Зуунмод сумын дотуур байрны ажлын Чанарын баталгааны барьцаанд 162.3 сая төгрөгийг төвлөрүүлэхээс 143.4 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн буюу нийт 31.2 сая төгрөгийг дутуу төвлөрүүлсэн байна. Энэ нь Засгийн газрын 2023 оны 278 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг төлөвлөх, санхүүжүүлэх, хянах, тайлагнах журам"-ын 4.2.2.5-д "төсөл, арга хэмжээний техник, технологийн хяналтын зардал болох захиалагчийн хяналт, зохиогчийн хяналтын зардлыг захиалагчийн техник хяналтын дансанд, чанарын баталгаат хугацааны барьцаа буюу ашиглалтад тохируулах, зүгшрүүлэх хугацааны санхүүжилтийг барьцаа хөрөнгийн дансанд, зураг төслийн үнэ, нормчлолын сангийн зардлыг тус тусын дансанд холбогдох гэрээ, баримт бичиг, акт зэргийг үндэслэн шилжүүлэх" гэж заасныг зөрчсөн байна.		31.2	Аймгийн ЗДТГ, Бүс орон нутгийн хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, хөрөнгө оруулалтын хэлтэс
4	Сум багийн хөгжлийг дэмжих, чадавжуулах хөтөлбөрийн хүрээнд хийсэн Зуунмод сумын 6 багийн дулаан хангамжийн засвар, багийн төвийн байрны гадна тохижилтын 6 багц ажлын нийт 11.8 сая төгрөгийг чанарын баталгааны барьцаанд байршуулахаар санхүүжилтийн мэдэгдэл бичсэн байхад холбогдох дансанд гүйлгээг хийгээгүй байна. Энэ нь Засгийн газрын 2023 оны 278 дугаар тогтоолоор батласан "Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг төлөвлөх, санхүүжүүлэх, хянах, тайлагнах журмын 4.2.2.5-д "төсөл, арга хэмжээний техник, технологийн хяналтын зардал болох захиалагчийн хяналт, зохиогчийн хяналтын зардлыг захиалагчийн техник хяналтын дансанд, чанарын баталгаат хугацааны барьцаа буюу ашиглалтад тохируулах, зүгшрүүлэх хугацааны санхүүжилтийг барьцаа хөрөнгийн дансанд, зураг төслийн үнэ, нормчлолын сангийн зардлыг тус тусын дансанд холбогдох гэрээ, баримт бичиг, акт зэргийг үндэслэн шилжүүлэх", 4.8.21.-т "Санхүүжилтийн эрх нээснээс хойш ажлын 2 хоногийн дотор санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын төрийн сангийн асуудал хариуцсан нэгж нь гүйцэтгэгч байгууллагад санхүүжилтийг олгоно" гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.		11.8	Аймгийн ЗДТГ
5	Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2024 онд хэрэгжих дууссан Эрдэнэсант сумын төвийн болон гэр хорооллын инженерийн хангамжийн шугам сүлжээний ажил, Сум багийн хөгжлийг дэмжих, чадавжуулах хөтөлбөрийн хүрээнд Зуунмод сумын 6 багийн төвийн байрны засварын ажил, Төрийн албан хаагчдын тоног төхөөрөмжөөс Төв Чандмань ДЭХГ-т хүлээлгэн өгсөн 4.3 сая төгрөгийн 2 нөүтбүүк зэрэг хөрөнгө оруулалтын үр дүнг данс бүртгэлд тусгаагүй байна.		441.4	Орон нутгийн өмчийн газар
6	Төв аймгийн Эрдэнэсант сумын Төвийн болон гэр хорооллын инженерийн хангамжийн шугам сүлжээний ажилд чанарын барьцаа 5 хувь болох 10.0 сая төгрөгийг суутгаагүй байна.		10.04	Аймгийн ЗДТГ, Бүс орон нутгийн хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, хөрөнгө оруулалтын хэлтэс
7	Бүрэн сумын 160 ортой дотуур байрны барилга буулгаж, шинээр барих ажилд захиалагчийн хяналтын зардалд 12.3 сая төгрөгийг техник технологийн хяналтын зардлын дансанд илүү төвлөрүүлсэн байна.	12.3		Аймгийн ЗДТГ, Бүс орон нутгийн хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, хөрөнгө оруулалтын хэлтэс

8	Зуунмод сумын 6 багийн төвийн барилгын засварын багц 6-т магадлашгүй ажлын хурлын тэмдэглэл байхгүй байхад гүйцэтгэгч ААН-д магадлашгүй ажлын зардлын санхүүжилт олгосон. Энэ нь Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2020 оны 30 дугаар тушаал "Барилгын төсөв зохиох дүрэм"-ийн 8.4-т "Магадлашгүй ажлын зардлыг санхүүжүүлэх актыг захиалагч, зураг төсөл зохиогч болон гүйцэтгэгч байгууллагын удирдлага, талбайн инженер, төсөвчин нар гарын үсэг зурж баталгаажуулна." гэж заасныг зөрчсөн байна.	0.7		Зуунмод сумын Засаг даргын Тамгын газар
Нийт дүн		13.0	610.9	

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

УЛСЫН ТӨСВИЙН 2024 ОНЫ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

АУДИТЫН КОД: ТӨАГ-2025/06-18-ШТА-НА

Зуунмод 2025 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал
Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn
Аудитын менежер О.Амаржаргал
Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn
Ахлах аудитор Л.Жаргалсайхан
Утас: 70273465 Цахим хаяг: jargalsaikhanl@audit.gov.mn
Аудитор Г.Сугармаа
Утас: 70272582 Цахим хаяг: sugarmaag@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дараах
хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.audit.mn

АГУУЛГА

Товчилсон үгийн тайлбар.....	4
Аудитын зорилт, хамарсан хүрээ, стандарт, арга зүйн талаарх мэдэгдэл.....	5
Ерөнхий мэдээлэл.....	6
А. УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНД ХУУЛЬ, ЖУРАМД ЗААСАН ШААРДЛАГА ХАНГАСАН ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭГ ТӨЛӨВЛӨСӨН БАЙНА....	8
А.1. Тайлант онд эрх шилжин хэрэгжсэн хөрөнгө оруулалт, төсөл арга хэмжээнүүд нь аймгийн хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн дунд болон богино хугацааны баримт бичгүүдэд тусгагдсан зорилт, арга хэмжээтэй уялдсан байна.....	8
А.2. Зарим хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдлыг тооцоогүй байна.....	9
А.3. Улсын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжиж буй барилга байгууламжийн хувьд хуульд заасны дагуу техникийн нөхцөлийг холбогдох байгууллагуудаас авсан, төсөвлөлтийн шаардлагуудыг хангасан төсөл арга хэмжээнүүдийг тусгажээ.....	10
А.4. Тайлант онд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн 33 төсөл, арга хэмжээ нь тухайн шатны төсөвт байгууллагын өмчлөлд шилжих хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээ байна.....	11
Б. ТАЙЛАНТ ОНД ЭРХ ШИЛЖИН ШИНЭЭР ХЭРЭГЖИХ 20 ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГААГ ХУУЛЬД ЗААСАН ЖУРМЫН ДАГУУ ЗОХИОН БАЙГУУЛЖ, СОНГОН ШАЛГАРУУЛЖЭЭ.....	12
Б.1. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар тайлант онд шинээр эхлэх 20 төсөл арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааны журмыг сонгохдоо төсөвт өртгийг үндэслэн, хуулийн хүрээнд тендер шалгаруулалтыг зохион байгуулсан байна.....	12
Б.2. Үнэлгээний хороод нь хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний тендерийн баримт бичгийг холбогдох хууль, журамд нийцүүлэн боловсруулж захиалагч байгууллагаар батлуулан ажиллажээ.....	13
Б.3. Тендерийн баримт бичигт заасан шаардлагыг хангасан аж ахуйн нэгжүүдтэй гэрээ байгуулсан байна.....	14
В. УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР ЭРХ ШИЛЖИН ХЭРЭГЖСЭН 32 ТӨСӨЛ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛД НИЙТ 21,219.1 САЯ ТӨГРӨГИЙН САНХҮҮЖИЛТИЙГ ОЛГОЖ, ХҮЛЭЭЛГЭН ӨГСӨН АЖЛЫН 85.7 ХУВИЙГ ДАНС БҮРТГЭЛД ТУСГАСАН БАЙНА.....	15
В.1. Хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийг олгохдоо Засгийн газрын 2023 оны 278 дугаар тогтоолыг мөрдөж байгаа ч захиалагчийн болон зохиогчийн хяналтын зардлыг холбогдох дансанд нь дутуу төвлөрүүлж байна.....	15
В.2. Тайлант онд хэрэгжиж дууссан 20 төсөл арга хэмжээний гэрээг дүгнэж, эцсийн санхүүжилтийг олгосон байна.....	17
В.3. Тайлант онд хэрэгжиж дууссан 20 төсөл арга хэмжээний гүйцэтгэлийг хүлээн авах ажлын хэсэг тус тус томилогдон хүлээн авч, комиссын акт, хурлын тэмдэглэл зэргээр баримтжуулсан байна.....	19
В.4. Хэрэгжиж дууссан ашиглалтад хүлээлгэн өгсөн ажлын 14,3 хувийг данс бүртгэлд тусгаагүй байна.....	19
ДҮГНЭЛТ:	22
ЗӨВЛӨМЖ:	23
ХОЛБОГДОХ БАЙГУУЛЛАГЫН САНАЛ:	24
ХАВСРАЛТУУД:	29

Хүснэгтийн товчье

Хүснэгт 1. Эрх шилжин хэрэгжихээс хасагдсан төсөл арга хэмжээний жагсаалт.....	5
Хүснэгт 2. Эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдлыг тооцоогүй төсөл арга хэмжээ.....	6
Хүснэгт 3. Хөрөнгө оруулалт бүртгэх байгууллагын жагсаалт.....	8
Хүснэгт 4. Тайлант онд шинээр эхлэн хэрэгжсэн худалдан авах ажиллагааны арга.....	9
Хүснэгт 5. Эрдэнэсант сумын ЭМТ-ийн өргөтгөлийн батлагдсан төсөв, санхүүжилт.....	18

Товчилсон үгийн тайлбар

МУЕА	Монгол Улсын Ерөнхий Аудитор
УИХ	Улсын Их Хурал
ААН	Аж ахуйн нэгж
БЗОСК	Барилга захиалагч, орон сууцны корпораци
БОУАӨС	Байгаль орчин уур амьсгалын өөрчлөлтийн сайд
ДЭХГ	Дулааны эрчим хүчний газар
ЗГХЭГ	Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газар
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ЗТС	Зам тээврийн сайд
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал
НҮТББ	Нийтэд үйлчлэх төрийн бус байгууллага
ОНӨААТҮГ	Орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газар
ҮАГ	Үндэсний аудитын газар
ССАЖЗС	Соёл спорт, аялал жуулчлал, залуучуудын сайд
ТБОНӨХБАҮХАТ	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
ХББОСС	Хот байгуулалт, барилга орон сууцжуулалтын сайд
ХХААХҮС	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрлэлийн сайд
ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
ЭМС	Эрүүл мэндийн сайд
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв
ЭХС	Эрчим хүчний сайд

Аудит хийх үндэслэл, бүрэн эрх	Аудитын зорилт, хамарсан хүрээ, стандарт, арга зүйн талаарх мэдэгдэл.
Аудитын зорилт	Аудитыг Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Улсын Их Хурлын Төсвийн байнгын хорооны 2024 оны “Төрийн аудитын байгууллагын 2025 онд гүйцэтгэх аудитын сэдэв батлах тухай” 05 дугаар тогтоол болон Монгол улсын Ерөнхий аудиторовын “Аудитын жилийн төлөвлөгөө батлах тухай” 2024 оны А/108 дугаар тушаал, Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газрын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгасны дагуу аудит хийлээ. Улсын төсвийн 2024 оны хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд аудит хийж, дүгнэлт өгч, зөвлөмж боловсруулан дүнг аймгийн ИТХ, Засаг дарга болон холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд танилцуулахад аудитын зорилт чиглэгдэнэ. Уг зорилгыг хангахын тулд дараах чиглэлээр аудит хийлээ. Үүнд: • Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөнд хууль, журамд заасан шаардлага хангасан төсөл арга хэмжээг төлөвлөсөн эсэх, • Хөрөнгө оруулалтаар төлөвлөсөн төсөл, арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааг хууль, журмын дагуу зохион байгуулсан эсэх, • Хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээг хууль журмын дагуу санхүүжүүлж, хугацаанд нь гүйцэтгүүлэн бүртгэлд тусгасан эсэх
Аудитын хамарсан хүрээ	Улсын төсвөөс 2024 онд эрх шилжин хэрэгжсэн хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээний худалдан авах ажиллагаа, санхүүжилт, хэрэгжилтийг зохион байгуулсан аймгийн Засаг дарга, ЗДТГ-ын Бүс, орон нутгийн хөрөнгө оруулалт, бодлого, төлөвлөлтийн хэлтэс, Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс, Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газар, Барилга захиалагч, орон сууцны корпорац орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газар, Орон нутгийн өмчийн газар, Худалдан авах ажиллагааны газар зэрэг захиалагч, ашиглагч байгууллага, гүйцэтгэгч аж ахуйн нэгжийг хамруулан төсөл арга хэмжээний төлөвлөлт, зураг төсөл, магадлалын ерөнхий дүгнэлт, худалдан авах ажиллагаа, гүйцэтгэгчтэй байгуулсан гэрээ, олгосон санхүүжилт, төсөл арга хэмжээний хэрэгжилт, үр дүнг хамрууллаа.
Аудитын хязгаарлалт	Байхгүй.

**Аудитын арга зүй,
шалгуур үзүүлэлт**

Аудитад дараах хууль, эрх зүйн актыг шалгуур үзүүлэлт болгон ашиглалаа.

- МУЕА-ын баталсан Улсын төсвийн 2024 оны хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилт, нийцлийн аудитын төлөвлөгөөнд тусгагдсан шалгуур үзүүлэлтүүд
- Аймгийн ИТХ-ын 2020 оны 12 дугаар сарын 03-ны өдрийн “Аймгийн таван жилийн үндсэн чиглэл батлах тухай” 02 дугаар тогтоол
- Аймгийн ИТХ-ын 2020 оны 12 дугаар сарын 03-ны өдрийн “Аймгийн Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр батлах тухай” 01 дүгээр тогтоол
- Аймгийн ИТХ-ын 2023 оны 9 дүгээр сарын 28-ны өдрийн “Аймгийн хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөө батлах тухай” 02 дугаар тогтоол
- Аймгийн ИТХ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 04-ний өдрийн “Аймгийн 2024 оны төсөв батлах тухай” 03 дугаар тогтоол
- Аймгийн ИТХ-ын 2024 оны 9 дүгээр сарын 09-ний өдрийн “Аймгийн 2024 оны төсвийн тодотгол батлах тухай” 03 дугаар тогтоол

**Аудитын
бүрэлдэхүүн,
хугацаа**

Аудитыг Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал удирдаж, аудитын менежер О.Амаржаргал чанарын хяналтыг хэрэгжүүлж, ахлах аудитор Л.Жаргалсайхан, аудитор Г.Сугармаа нар гүйцэтгэв.

Аудитын талбарын ажлыг 2025 оны 3 дугаар сарын 20-ны өдрөөс 2025 оны 4 дүгээр сарын 15-ны өдөр хүртэл гүйцэтгэж, аудитын тайлан, судалгааг 2025 оны 4 дүгээр сарын 18-ны өдөр ҮАГ-т хүргүүлээ.

Хүндрэл бэрхшээл

Байхгүй.

Ерөнхий мэдээлэл:

Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулиар батлагдсан хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээнээс Засгийн газрын тогтоол болон салбарын сайдын тушаал, шийдвэрээр Төв аймгийн Засаг даргад 69,249.4 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй, 35,412.9 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй 30 төсөл, арга хэмжээг эрх шилжүүлсэн байна. Үүнээс 2024 онд шинээр эхлэх 23,946.7 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй, 10,099.3 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй 20 төсөл арга хэмжээ, 2020-2022 онуудаас дамжин хэрэгжих 10 төсөл арга хэмжээ байна.

Аймгийн Засаг даргын 2024 оны А/01 дүгээр “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө батлах, эрх шилжүүлэх тухай” захирамжаар улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх 73,724.2 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй, тайлант онд 11,774.9 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй 17 төсөл арга хэмжээний төлөвлөгөөг баталсан байна.

Тайлант онд 18 төсөл, арга хэмжээ бүрэн хэрэгжиж, 11 төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлэх гэрээний хугацаа дуусаагүй, 1 төсөл арга хэмжээний гэрээ цуцлагдсан байна.

Хөрөнгө оруулалтын үр дүнд бий болсон хөрөнгүүдийн 87.5 хувийг данс бүртгэлд тусгасан байна.

А. УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНД ХУУЛЬ, ЖУРАМД ЗААСАН ШААРДЛАГА ХАНГАСАН ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭГ ТӨЛӨВЛӨСӨН БАЙНА.

А.1. Тайлант онд эрх шилжин хэрэгжсэн хөрөнгө оруулалт, төсөл арга хэмжээнүүд нь аймгийн хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн дунд болон богино хугацааны баримт бичгүүдэд тусгагдсан зорилт, арга хэмжээтэй уялдсан байна.

Монгол улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх зорилгоор Засгийн газрын “Жагсаалт батлах тухай” 2023 оны 11 дүгээр сарын 22-ны өдрийн 409 дүгээр тогтоолоор аймаг, нийслэлд эрх шилжүүлэн хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалтыг 2 дугаар хавсралтаар баталсан байна.

Аймгийн Засаг даргын 2024 оны 01 дүгээр сарын 04-ний өдрийн А/01 дүгээр “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө батлах, эрх шилжүүлэх тухай” захирамжаар улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх 73,724.2 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй, тайлант онд 11,774.9 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй 17 төсөл арга хэмжээний төлөвлөгөөг баталсан байна.

Монгол улсын 2024 оны төсвийн хөрөнгөөр аймаг, нийслэлд эрх шилжүүлэн хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалтаас Засгийн газрын 2024 оны 26 дугаар тогтоолоор Төв аймагт эрх шилжсэн 2,320.0 сая төгрөгийн төсөвт өртөг, санхүүжих дүнтэй 6 төсөл арга хэмжээг хассан байна.

Хүснэгт 1. Эрх шилжин хэрэгжихээс хасагдсан төсөл арга хэмжээний жагсаалт

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	/сая.төгрөг/	
					Төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн
V.3.5	Төрийн байгууллагуудын тоног төхөөрөмж /Төв/	УТ2401000280	2024	2024	150.0	150.0
VI.3.4	Цаг уурын албаны тоног төхөөрөмж /Төв/	УТ2401300904	2024	2024	105.0	105.0
XI.3.3.1	Тусгай хэрэгцээт иргэдийн тоног төхөөрөмж /Төв/	УТ2403901092	2024	2024	150.0	150.0
XI.5.3.3	Ахмадын хөгжлийн төвийн тоног төхөөрөмж /Төв/	УТ2403901093	2024	2024	100.0	100.0
XIII.1.3.18	Боловсролын салбарын тоног төхөөрөмж /Төв/	УТ2401502604	2024	2024	215.0	215.0
XIII.1.3.19	Боловсролын салбарын тоног төхөөрөмж /Төв/	УТ2401502570	2024	2024	1,500.0	1,500.0
XIV.3.6	Нийтийн номын сангийн тоног төхөөрөмж /Төв/	УТ2403401129	2024	2024	100.0	100.0
НИЙТ ДҮН					2,320.0	2,320.0

Эх сурвалж: Засгийн газрын 2024 оны 26 дугаар тогтоол

Засгийн газрын 2024 оны 9 дүгээр сарын 11-ний өдрийн 72 дугаар “Жагсаалт шинэчлэн батлах тухай” тогтоолоор 10 төсөл арга хэмжээг нэмж эрх шилжүүлсэн байна. Ингэхдээ 26 дугаар тогтоолоор хассан 100.0 сая төгрөгийн төсөвт өртөг болон санхүүжих дүнтэй “Нийтийн номын сангийн тоног төхөөрөмж” худалдан авах ажиллагааг дахин эрх шилжүүлсэн байна.

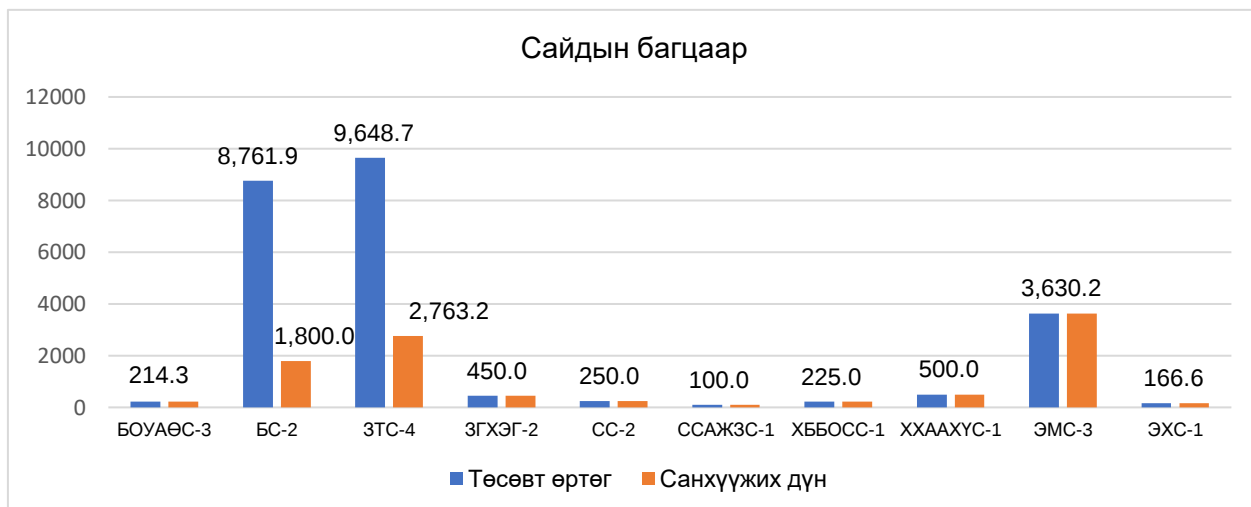
Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулиар батлагдсан хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээнээс Засгийн газрын тогтоол болон салбарын сайдын тушаалаар Төв аймагт 69,249.4 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй, 35,412.9 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй 30 төсөл, арга хэмжээг эрх шилжүүлсэн байна.

Үүнээс 2024 онд шинээр эхлэх 23,946.7 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй, 10,099.3 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй 20 төсөл арга хэмжээ, 2020-2022 онуудаас дамжин хэрэгжих 10

төсөл арга хэмжээ¹ байна.

Дүрслэл 1. 2024 онд шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээ

сая.төгрөг

Эх сурвалж: Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хууль

Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын хуулийн холбогдох заалтын дагуу аймгийн ИТХ-ын 2020 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 01 дүгээр тогтоолоор “Төв аймгийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл”, 2020 оны 12 дугаар сарын 03-ны өдрийн 01 дүгээр тогтоолоор аймгийн Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, мөн 2023 оны 9 дүгээр сарын 28-ны өдрийн 02 дугаар тогтоолоор аймгийн хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөө тус тус батлагджээ. Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2024 онд хэрэгжүүлэхээр Төв аймагт эрх шилжүүлсэн төсөл арга хэмжээнүүд нь дээрх бодлогын баримт бичгүүдэд тусгагдсан байна.

А.2. Зарим хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдлыг тооцоогүй байна.

Төсвийн тухай хуулийн 29¹ дүгээр зүйлийн 29^{1.4}.-т² заасны дагуу төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын цахим систем³-д 2023 онд нийт 236 төсөл арга хэмжээг төлөвлөжээ. Тайлант онд шинээр эрх шилжин хэрэгжсэн 20 төсөл арга хэмжээнээс 16 нь тус төлөвлөгөөнд тусгагдсан байна. Төв аймгийн Батсүмбэр сумын гүүрэн байгууламжийн их засвар, цахилгаан хангамжийн их засвар, Баянчандмань суман дахь цаг уур орчны шинжилгээний өртөөний засварын ажил, сум багийн хөгжлийг дэмжих, чадавхжуулах хөтөлбөр зэрэг нийт 629.4 сая төгрөгийн төсөвт өртөг болон санхүүжих дүнтэй 4 ажил нь цахим системд төлөвлөгдөөгүй байна.

Түүнчлэн аймгийн ИТХ-ын 2022 оны IX дүгээр хуралдааны 02 дугаар “Эрэмбэлсэн дараалал шинэчлэн батлах тухай” тогтоолоор сумдын сургуулийн хичээлийн байр, дотуур байр, цэцэрлэг, эрүүл мэндийн төв, ЗДТГ, соёл спортын төвийн барилга зэрэг нийт 235 барилга байгууламжийг шинээр барих, өргөтгөх болон их засварын төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр эрэмбэлсэн байна. Улсын төсвийн 2024 оны хөрөнгө оруулалтаар тус эрэмбэлсэн жагсаалтад тусгагдсан 11 төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр санхүүжилт батласан байна. Тайлант онд шинээр эхэлсэн 13 төсөл арга хэмжээний эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдлыг тооцсон, 7 төсөл арга хэмжээг тооцоогүй байна. Зам, гүүр, дэд бүтцийг шинээр эхлүүлэх, засварлах эрэмбэлсэн жагсаалт байхгүй байна.

¹ Хавсралт 1-д харуулав.

² 29^{1.4}. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, санхүүжүүлэх, хяналт тавих, мэдээллийн сан бүрдүүлэх зэрэг үйл ажиллагааг улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын цахим системд хэрэгжүүлнэ.

³ www.pimis.publicinvestment.gov.mn

Хүснэгт 2. Эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдлыг тооцоогүй төсөл, арга хэмжээний жагсаалт

/сая.төгрөг/

№	ТЕЗ	Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр	Төсөл, арга хэмжээний ангилал	Төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн
1	САНГИЙН САЙД	IX.2.1.1	Гүүрэн байгууламжийн их засвар /Төв, Батсүмбэр сум/	I. Барилга байгууламж	178.0	178.0
2	САНГИЙН САЙД	IX.2.1.1	Цахилгаан хангамжийн их засвар /Төв, Батсүмбэр сум/	I. Барилга байгууламж	72.0	72.0
3	МОНГОЛ УЛСЫН САЙД, ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА	V.3.6	Төрийн байгууллагуудын тоног төхөөрөмж /Төв/	III. Тоног төхөөрөмж	150.0	150.0
4	БАЙГАЛЬ ОРЧИН, УУР АМЬСГАЛЫН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН САЙД	XII.2.1	Цаг уурын өртөөний засвар /Төв, Жаргалант/	II. Их засвар	68.6	68.6
5	БАЙГАЛЬ ОРЧИН, УУР АМЬСГАЛЫН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН САЙД	XII.2.1	Цаг уурын өртөөний засвар /Төв, Баянчандмань/	II. Их засвар	79.4	79.4
6	БАЙГАЛЬ ОРЧИН, УУР АМЬСГАЛЫН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН САЙД	XII.2.1	Цаг уурын өртөөний засвар /Төв, Эрдэнэсант/	II. Их засвар	66.3	66.3
7	МОНГОЛ УЛСЫН САЙД, ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА		Сум багийн хөгжлийг дэмжих, чадавхжуулах хөтөлбөр	II. Их засвар	300.0	300.0
Нийт дүн					914.3	914.3

Эх сурвалж: www.pimis.publicinvestment.gov.mn

А.3. Улсын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжиж буй барилга байгууламжийн хувьд хуульд заасны дагуу техникийн нөхцөлийг холбогдох байгууллагуудаас авсан, төсөвлөлтийн шаардлагуудыг хангасан төсөл арга хэмжээнүүдийг тусгажээ.

Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд батлагдаж, Төв аймагт эрх шилжин хэрэгжсэн болон он дамжин хэрэгжиж буй төсөл арга хэмжээнүүд нь өмнөх жилүүдийн аудитаар шалгагдсан архитектур төлөвлөлт, зургийн даалгаврын дагуу зураг төсөл хийгдэж, эрх бүхий холбогдох байгууллага албан тушаалтнаар батлагдсан ажлууд байна.

Төв аймагт эрх шилжиж шинээр эхэлсэн 20 төсөл арга хэмжээнээс тоног төхөөрөмжийн 6, их засварын 6, барилга байгууламжийн 8 төсөл арга батлагджээ. Үүнээс Алтанбулаг суманд “Туул голын хойд болон дунд салаан дээрх төмөр бетон гүүрний зураг төсөв, барилга байгууламжийн ажлыг эхлүүлэх” ажилд 2019 онд 20.0 сая төгрөгөөр зураг төсөв хийх, 2024 онд 0.8 сая төгрөгөөр зураг төсвийг шинэчлэн хийх гэрээг тус тус байгуулан санхүүжилтийг олгосон байна. Тухайн ажлыг газар дээр нь гүйцэтгэх үед байгалийн давагдашгүй хүчин зүйл болох үерт өртөж эрэг нуран, ажлын тоо хэмжээнд өөрчлөлт орж, зураг төсвийг дахин тооцоолох шаардлагатай болсны улмаас тайлант онд 2,374.8 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй тус ажилд 1,000.0 сая төгрөгийн санхүүжилт баталсан байна.

Мөн аймгийн Нийтийн номын сангийн тоног төхөөрөмж худалдан авах 100.0 сая төгрөгийн төсөвт өртөг болон санхүүжих дүнтэй төсөл арга хэмжээний техникийн тодорхойлолтыг боловсруулахдаа “Ryzen 9 AMD processor (дүйцэхүйц CPU: Intel® Core TM i7-13700F 20 cpu's up to 5.20Ghz, COOLER: deepcool LE520 240mm ARGB liquid Cooler, MOBO: GIGABYTE B760M-E, RAM: HyperX FURY TM Beast DDR5 4800mhz 32GB (16GBx2)

GPU:GIGABYTE GeForce RTX TM 4060TI 8 GB GDDR6 STORAGE: LEXAR 500GB, PCli 4.0, NVMe M2 CASE:SAMA MID TOWER PSU:Cooler Master 700W FAN:4x120mm ARGB FAN with Controller MONITOR: ASUS TUF **Gaming** VG259QM 24.5" 280HZ FAST IPS 1ms) буюу тоглоомын үзүүлэлт бүхий процессор, дэлгэцийг албаны хэрэгцээнд худалдан авахаар зах зээлийн үнэ (5.0-6.0 сая төгрөг)-ээс хэт үнэтэй буюу 10.0 сая төгрөг төсөвлөсөн байна. Түүнчлэн захиалагчийн бэлтгэсэн техникийн тодорхойлолтод тусгасан тоног төхөөрөмжүүдийн нэг бүрийн үнээс нийлүүлж буй тоног төхөөрөмжийн үнэ нь харьцангуй зөрүүтэй буюу зөөврийн агааржуулагч, принтер, зөөврийн чанга яригч гэх 3 тоног төхөөрөмж нь 1.1 сая төгрөгөөс 0.7 сая төгрөгөөр илүү үнэтэй, ухаалаг дэлгэц, компьютер, уулзалтын ширээ сандал, процессор гэх мэт 15 нэр төрлийн тоног төхөөрөмж нь 0.4 сая төгрөгөөс 4.6 сая төгрөгийн хямд үнэтэйгээр нийлүүлэгдсэн буюу захиалагч худалдан авч буй тоног төхөөрөмжийн үнийн судалгааг хангалттай хийгээгүй, зах зээлийн үнээс хэт өндөр үнээр төлөвлөсөн байна.

А.4. Тайлант онд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн 32 төсөл, арга хэмжээ нь тухайн шатны төсөвт байгууллагын өмчлөлд шилжих хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээ байна.

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар тайлант онд хэрэгжих төсөл, арга хэмжээ нь 16 сум болон 4 төсөвт байгууллагын хөрөнгөд бүртгэгдэхээр төлөвлөгдсөн байна.

Хүснэгт 3. Хөрөнгө оруулалт бүртгэх байгууллагын жагсаалт

/сая.төгрөг/

№№	Хөрөнгөд бүртгэх сум, байгууллага	Төсөл арга хэмжээний тоо	Төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн
Сум				
1	Алтанбулаг	1	2,374.8	1,000.0
2	Аргалант	1	166.6	166.6
3	Батсүмбэр	2	250.0	250.0
4	Баяндэлгэр	1	2,110.7	1,000.0
5	Баянжаргалан	1	3,648.6	2,055.9
6	Баянцогт	1	2,800.0	800.0
7	Баянчандмань	1	79.4	79.4
8	Борнуур	1	5,961.9	1,000.0
9	Бүрэн	1	3,351.0	317.9
10	Жаргалант	2	2,629.3	1,129.6
11	Заамар	1	6,199.9	1,500.0
12	Зуунмод	6	36,320.3	19,500.3
13	Лүн	2	7,332.4	1,465.3
14	Угтаалцайдам	1	2,296.4	935.8
15	Эрдэнэ	1	363.2	363.2
16	Эрдэнэсант	3	1,387.5	678.3
Төсөвт байгууллага				
17	Нийтийн номын сан	1	100.0	100.0
18	Нэгдсэн эмнэлэг	3	3,630.2	3,630.2
19	Төв аймгийн ЗДТГ	1	150.0	150.0
20	Төв аймгийн ХХААГ	1	500.0	500.0
Нийт дүн		32	69,249.4	35,412.9

Эх сурвалж: Аудитын ажлын баримт

Монгол Улсын ЗГХЭГ-ын даргын төсвийн багцад батлагдсан сум, багийн хөгжлийг дэмжих, чадавхжуулах хөтөлбөр арга хэмжээнээс 300.0 сая төгрөгийн санхүүжилтийн

эрхийг Төв аймгийн Засаг даргад 2024 оны 41 дүгээр тушаалаар шилжүүлсэн байна. Тус хөтөлбөрийг Зуунмод сумын 6 багийн төвийн байрны засал, дотор халаалт болон Эрдэнэ сумын Хушинга багийн төвийн байр засварлах 7 багцад хуваан худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулахаар төлөвлөсөн байна. Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4.4⁴-т заасныг зөрчсөн байна.

Б. ТАЙЛАНТ ОНД ЭРХ ШИЛЖИН ШИНЭЭР ХЭРЭГЖИХ 20 ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГААГ ХУУЛЬД ЗААСАН ЖУРМЫН ДАГУУ ЗОХИОН БАЙГУУЛЖ, СОНГОН ШАЛГАРУУЛЖЭЭ.

Б.1. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар тайлант онд шинээр эхлэх 20 төсөл арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааны журмыг сонгохдоо төсөвт өртгийг үндэслэн, хуулийн хүрээнд тендер шалгаруулалтыг зохион байгуулсан байна.

Монгол улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх зорилгоор Засгийн газрын “Жагсаалт батлах тухай” 2023 оны 11 дүгээр сарын 22-ны өдрийн 409 дүгээр тогтоолоор аймаг, нийслэлд эрх шилжүүлэн хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалтыг 2 дугаар хавсралтаар баталсан байна. Засгийн газрын тогтоол гарсны дараа буюу 2023 оны 11 дүгээр сараас 2024 оны 02 сар хүртэл 24 төсөл арга, хэмжээг эрх шилжүүлэх тухай БОУАБС, Боловсролын сайд, ЗТС, Соёлын сайд, ХББОСС, ХХААХҮС, ЭХС, ЭМС-ын шийдвэр тус тус гаржээ.

“Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар Төв аймагт эрх шилжих хэрэгжих 17 төсөл, арга хэмжээний ХАА-ны төлөвлөгөөг Засгийн газрын тогтоол гарсны дараа буюу аймгийн Засаг даргын 2024 оны 01 дүгээр сарын 04-ний өдрийн А/01 дүгээр “Төв аймгийн төсвийн ерөнхийлөн Захирагчийн 2024 оны худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө батлах, эрх шилжүүлэх тухай” захирамжаар баталсан байна.

ЗГХЭГ-ын даргын багцын 1 төсөл, арга хэмжээ, Сангийн сайдын 2, ЭМС-ын 2 төсөл арга хэмжээг эрх шилжүүлэх шийдвэрүүд 2024 оны 5 сард гарч, Төв аймагт эрх шилжин ирсэн бүх ажлын ХАА-г зохион байгуулж, гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулсан байна.

Монгол улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд шинээр эхлэх нийт 23,946.7 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй, 10,099.3 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй барилга байгууламжийн 10, их засварын 4, тоног төхөөрөмжийн 6 төсөл арга хэмжээ буюу нийт 20 төсөл, арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааг Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд заасан төсөвт өртгийн дүнг үндэслэн⁵ зохион байгуулсан байна.

Хүснэгт 4.Тайлант онд шинээр эхлэн хэрэгжсэн худалдан авах ажиллагаа

/сая.төгрөг/

№	ХАА-ны арга	Төсөл, арга хэмжээний тоо	Төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн
1	Нээлттэй тендер шалгаруулалт	15	23,510.4	9,663.0
2	Харьцуулалтын арга	4	286.3	286.3
3	Ерөнхий гэрээ	1	150.0	150.0
Нийт дүн		20	23,946.7	10,099.3

Эх сурвалж: Аудитын ажлын баримт

Тайлант онд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар эрх шилжиж ирсэн шинээр эхлэх

⁴ 13.4.4.багийн төв, хорооны засаг захиргааны зориулалттай барилга барих, тохижуулах, засварлах, тоног төхөөрөмж худалдан авах

⁵ Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 31.1.Захиалагч ерөнхий гэрээний аргаар худалдан авахаас бусад тохиолдолд хуульд заасан төсөвт өртөгт үндэслэн тендер шалгаруулалтын дараах аргын аль нэгийн дагуу зохион байгуулна.

18 төсөл арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулж, гүйцэтгэгчийг шалгаруулсан, 2 төсөл арга хэмжээний тендер он дамнан зохион байгуулагджээ⁶. Үүнд:

- 1 удаа зохион байгуулсан 15 төсөл, арга хэмжээ,
- 3 удаа зохион байгуулсан 3 төсөл арга хэмжээ,
- 6 болон 7 удаа зохион байгуулсан 2 төсөл арга хэмжээ байна. Тухайлбал:
  - Баянцогт суманд хэрэгжих 150 ортой цэцэрлэгийн барилгын ажлын үнэлгээний хороог 2024 оны 2 дугаар сарын 8-ны өдөр байгуулж, 6 удаа тендер зарласан ч гүйцэтгэгч шалгараагүй, он дамжин худалдан авах ажиллагаа нь үргэлжилсэн байна.
  - Батсүмбэр суманд хэрэгжих Гүүрэн байгууламжийн их засварын ажлын эрх 2024 оны 5 дугаар сарын 10-ны өдөр шилжин ирж, үнэлгээний хороог 5 сарын 29-ний өдөр байгуулан, 6 сарын 11-ний өдрөөс хойш тендерийг 7 удаа зарлаж, 2025 оны 1 дүгээр сарын 6-ны өдөр гэрээ байгуулах эрх олгосон буюу худалдан авах ажиллагаа нь он дамжин үргэлжилжээ. Тендерт оролцогчгүй буюу тус ажилд Аж ахуй нэгжүүд материал ирүүлэхгүй байсны улмаас тендер шалгаруулалтыг олон удаа зохион байгуулсан байна.

Мөн ЗГХЭГ-ын даргын багцаас 1 буюу Төрийн байгууллагуудын тоног төхөөрөмжийн ажил 2024 оны 9 сарын 25-нд эрх шилжин, ерөнхий гэрээний аргаар худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулсан байна.

Зам тээврийн сайдын багцын 2024-2025 онд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн 1 буюу Алтанбулаг сумын “Туул голын хойд болон дунд салаан дээрх төмөр бетон гүүрний зураг төсөв, барилга байгууламжийн ажлыг эхлүүлэх” ажлын эрх шилжүүлэх шийдвэр 2024 оны 9 сард гарсан байна. Тодорхой улиралд гүйцэтгэх онцлог шинж чанартай ажлын эрхийг хугацаа алдаж шилжүүлснээр тус ажил төлөвлөсөн хугацаандаа хийх боломжгүй, мөн хийсэн ажлын эхний санхүүжилтийг авах боломжгүй нөхцөл байдал үүссэн байна.

Б.2. Үнэлгээний хороод нь хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний тендерийн баримт бичгийг холбогдох хууль, журамд нийцүүлэн боловсруулж захиалагч байгууллагаар батлуулан ажиллажээ.

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар тайлант онд шинээр эхлэх 20 төсөл арга хэмжээний захиалагчийн байгуулсан үнэлгээний хороо нь тендерийн баримт бичгийг ТБОНӨХБАҮХАТ хуульд заасны дагуу боловсруулан, захиалагч байгууллагаар батлуулсан байна.

Сум багийг чадавхжуулах хөтөлбөрийн хүрээнд Төв аймагт эрх шилжин ирсэн 300.0 сая төгрөгийн төсөвт өртөг, санхүүжих дүнтэй ажлын багц 1-6-д аймгийн Засаг даргын 2024 оны 6 дугаар сарын 03-ны өдрийн А/354 дугаар захирамжаар Зуунмод суманд, багц 7-д Эрдэнэ суманд эрх шилжүүлсэн байна.

Эрдэнэ сумын Хушинга багийн төвийн гадна тохижилтын ажлын хяналтын төсөвт захиалагчийн хяналтын зардал, зураг төсөл зохиогчийн хяналтын зардлыг тооцоогүй төсвөөр худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулж, гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулсан байна.

Захиалагчийн байгуулсан үнэлгээний хороотой холбоотой дараах зөрчил илэрлээ.

Үүнд:

- Эрдэнэсант суманд хэрэгжих "Төвийн болон гэр хорооллын инженерийн хангамжийн шугам сүлжээ" ажилд ашиг сонирхлын зөрчилгүй гэдгээ илэрхийлэх зөрчил үүссэн тухай мэдэгдэлд үнэлгээний хорооны 2 гишүүн гарын үсэг зурж баталгаажуулаагүй,
- Борнуур суманд баригдах "320 суудалтай сургуулийн барилга"-ын ажилд ашиг сонирхлын зөрчилгүй гэдгээ илэрхийлэх зөрчил үүссэн тухай мэдэгдэлд үнэлгээний хорооны 1 гишүүн гарын үсэг зурж баталгаажуулаагүй байна. Үнэлгээний хорооны эхний хурал хэзээ болсон нь тодорхойгүй, хурлын тэмдэглэлд эхэлсэн нь 2024.02.23, дууссан нь 2024.02.20 гэх 2 огноог тэмдэглэсэн,

⁶ Тендертэй холбоотой дэлгэрэнгүй мэдээллийг www.tender.gov.mn цахим хуудснаас авах боломжтой.

- Цаг уурын өртөөний засвар /Төв, Жаргалант, Баянчандмань, Эрдэнэсант/-ын ажилд ашиг сонирхлын зөрчилгүй гэдгээ илэрхийлэх зөрчил үүссэн тухай мэдэгдэлд үнэлгээний хорооны 1 гишүүн гарын үсэг зурж баталгаажуулаагүй,
- Батсүмбэр суманд хэрэгжих "Цахилгаан хангамжийн их засвар"-ын ажлын үнэлгээний хорооны эхний хурал 2024.06.05-ны өдөр 3 гишүүний бүрэлдэхүүнтэй хуралдаж тендерийн баримт бичгийг боловсруулсан, мөн 2024.10.08-ны өдөр 3 гишүүний бүрэлдэхүүнтэй хуралдаж, тендерийн үнэлгээг хийсэн байна. Мөн ашиг сонирхлын зөрчилгүй гэдгээ илэрхийлэх зөрчил үүссэн тухай мэдэгдэлд үнэлгээний хорооны 2 гишүүн гарын үсэг зурж баталгаажуулаагүй,
- Батсүмбэр суманд хэрэгжих "Гүүрэн байгууламжийн их засвар"-ын ажилд 5 гишүүний бүрэлдэхүүнтэй үнэлгээний хороог байгуулсан байна. Үнэлгээний хорооны эхний хурал 2024.06.11-ний өдөр 3 гишүүний бүрэлдэхүүнтэй хуралдаж тендерийн баримт бичгийг боловсруулсан,
- Нэгдсэн эмнэлгийн даргын 2024 оны 5 сарын 20-ны өдрийн А/29 дүгээр тушаалаар эхо аппарат худалдан авах үнэлгээний хорооны гишүүдийг мөн 2024.05.22-ны өдрийн А/31 дүгээр тушаалаар бөөр үргэлжилсэн байдлаар орлуулах аппарат худалдан авах үнэлгээний хорооны гишүүдийг тус тус тухайн эмнэлэгт ажилладаг 5 хүний бүрэлдэхүүнтэй томилсон байна.
- Зуунмод сумын 6 багийн төвийн барилгын засварын ажилд томилогдсон үнэлгээний хорооны 1 гишүүн ашиг сонирхлын зөрчилгүй гэдгээ илэрхийлэх, зөрчил үүссэн тухай мэдэгдэлд гарын үсэг зураагүй. Зуунмод сумын 6 багийн барилгын засварын багц 2-т, 5-д харьцуулах үнэ их ААН-ийг шалгаруулсан байна⁷.

Дээрх зөрчлүүдийг цаашид давтан гаргахгүй байх зөвлөмжийг холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд хүргүүлээ.

Б.3. Тендерийн баримт бичигт заасан шаардлагыг хангасан аж ахуйн нэгжүүдтэй гэрээ байгуулсан байна.

Тайлант онд батлагдсан төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэгч захиалагч байгууллагын томилсон үнэлгээний хороод нь 20,968.7 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 18 төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах ажиллагааг зохион байгуулж, нийт 19,982.5 сая төгрөгийн гэрээ байгуулах эрх олгож, 986.3 сая төгрөгийн тендерийн хэмнэлтийг бий болгожээ⁸.

Гэрээ байгуулсан төсөл арга хэмжээг ТЕЗ-р нь ангилбал:

- Байгаль орчин уур амьсгалын өөрчлөлтийн сайдын 3 төсөл, арга хэмжээ 204.2 сая төгрөг, нэмэлт гэрээ 10.1 сая төгрөг,
- Боловсролын сайдын 1 төсөл, арга хэмжээ 5,483.8 сая төгрөг,
- Зам тээврийн сайдын 4 төсөл, арга хэмжээ 9,592.4 сая төгрөг,
- ЗГХЭГ-ын даргын 2 төсөл, арга хэмжээ 403 сая төгрөг,
- Сангийн сайдын 1 төсөл, арга хэмжээ 68.0 сая төгрөг,
- Соёл, спорт аялал жуулчлал, залуучуудын сайдын 1 төсөл, арга хэмжээ 78.4 сая төгрөг,
- Хот байгуулалт, барилга орон сууцжуулалтын сайдын 1 төсөл, арга хэмжээ 200.8 сая төгрөг,
- Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрлэлийн сайдын 1 төсөл, арга хэмжээ 500.0 сая төгрөг,
- Эрүүл мэндийн сайдын 3 төсөл, арга хэмжээ 3,288.3 сая төгрөг,

⁷ Энэ нь Сангийн сайдын 2023 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн А/254 дүгээр тушаалаар батлагдсан "Үнэлгээний хорооны үйл ажиллагаа, урамшууллын журам"-ын 2.14.Үнэлгээний хорооны гишүүн хуулийн 52.1-д заасан үүргийг дараах байдлаар хэрэгжүүлнэ. Үүнд: 2.14.1.үнэлгээний хорооны гишүүнээр томилогдохоос өмнө, эсхүл томилогдсон даруйд Улсын Их Хурлын Хууль зүйн байнгын хорооны 2012 оны 5 дугаар тогтоолын 4 дүгээр хавсралтаар батлагдсан "Ашиг сонирхлын зөрчилгүй гэдгээ илэрхийлэх, зөрчил үүссэн тухай мэдэгдэл"-ийн загварын дагуу тухайн худалдан авах ажиллагаанд оролцоход ашиг сонирхлын зөрчилтэй эсэхээ мэдэгдэх" гэж, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 27 дугаар зүйлийн 27.5.Тендерийг энэ хуулийн 11.4.1-д зааснаар үнэлэхэд харьцуулах үнийг, энэ хуулийн 11.4.2-т зааснаар үнэлэхэд санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний баталсан аргачлал, зааврын дагуу тооцсон үнийг тус тус өсөх дарааллаар эрэмбэлж, эхэнд эрэмбэлэгдсэн тендерийг хамгийн сайн тендер гэж үзнэ, 28 дугаар зүйлийн 28.1.1.хамгийн сайн тендер ирүүлсэн оролцогчид гэрээ байгуулах эрх олгох гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

⁸ Гэрээний судалгааг хавсралт 2-д харуулав.

- Эрчим хүчний сайдын 1 төсөл арга хэмжээ 163.5 сая төгрөгөөр тус тус гэрээ байгуулсан байна.

Дээрх төсөл арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүлэх гүйцэтгэгчтэй байгуулсан гэрээтэй холбоотой дараах зөрчлүүд илэрлээ.

- Батсүмбэр суманд хэрэгжих "Гүүрэн байгууламжийн их засвар"-ын ажилд 5 гишүүний бүрэлдэхүүнтэй үнэлгээний хороог байгуулсан байна. Худалдан авах ажиллагааг 7 удаа зохион байгуулсан ба сүүлийн тендер шалгаруулалтыг 2024.12.05-ны өдөр зарлаж, 2024.12.26-ны өдөр нээж, 2025.01.15-ны өдөр тендер үнэлэх үнэлгээний хороо 3 гишүүний бүрэлдэхүүнтэй хуралдаж гүйцэтгэгч аж ахуйн нэгжийг сонгон шалгаруулж, гэрээ байгуулах эрх олгохоор шийдвэрлэсэн байхад захиалагч "БЗОСК" ОНӨААТҮГ нь 2025.01.06-ны өдөр гэрээ байгуулах эрх олгох тухай мэдэгдлийг шалгарсан аж ахуйн нэгжид олгосон⁹,
- Аймгийн нийтийн номын сангийн тоног төхөөрөмж худалдан авах тендерт 78.4 сая төгрөгийн үнийн санал ирүүлсэн аж ахуйн нэгжээс чанар болон гүйцэтгэлд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй талаар тайлбар авалгүй шалгаруулсан¹⁰,
- Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө төсөл"-ийн багц 1-т шалгарсан "Монголчуудтай туршлагаа хуваалцъя үнэ цэнэ бүтээе" НҮТББ нь тендерийн үнэ болох 200.0 сая төгрөгт 2.0 сая төгрөгийн үнийн хөнгөлөлт олгох тухай тендерийн материалд ирүүлсэн байхад Захиалагч Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2024.04.09-ний өдрийн 134 дүгээр "гэрээ байгуулах эрх олгох тухай" албан бичигт хөнгөлөлтийн дүнг тусгалгүй, гэрээний үнийн дүнг 200.0 сая төгрөг гэж мэдэгдэн, уг дүнгээр гэрээ байгуулсан байна.
- Төв аймгийн Аргалант суманд "Цахилгаан шугам сүлжээ" ажилд "Нуклон" ХХК-тай 163.5 сая төгрөгийн гэрээ байгуулан хэрэгжүүлсэн байна. Гэрээний тусгай нөхцөлд чанарын баталгааны барьцаа шаардах эсэх болон шаардах бол хэдэн хувиар тогтоохыг тусгаагүй байна.

Дээрх зөрчлүүдийг цаашид давтан гаргахгүй байх зөвлөмжийг холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд хүргүүллээ.

В. УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР ЭРХ ШИЛЖИН ХЭРЭГЖСЭН 32 ТӨСӨЛ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛД НИЙТ 21,219.1 САЯ ТӨГРӨГИЙН САНХҮҮЖИЛТИЙГ ОЛГОЖ, ХҮЛЭЭЛГЭН ӨГСӨН АЖЛЫН 85.7 ХУВИЙГ ДАНС БҮРТГЭЛД ТУСГАСАН БАЙНА.

В.1. Хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийг олгохдоо Засгийн газрын 2023 оны 278 дугаар тогтоолыг мөрдөж байгаа ч захиалагчийн болон зохиогчийн хяналтын зардлыг холбогдох дансанд нь дутуу төвлөрүүлж байна.

Тайлант онд шилжиж болон шинээр хэрэгжсэн мөн өмнөх онуудад санхүүжилтийн үлдэгдлийг барьцаа хөрөнгийн дансанд төвлөрүүлсэн нийт 32 төсөл арга хэмжээнээс 20 төсөл арга хэмжээ бүрэн хэрэгжиж, комиссын актаар хүлээн авсан, нэг төсөл арга хэмжээний гэрээг цуцалсан байна. Гэрээний хугацаа дуусаагүй 11 төсөл арга хэмжээ нь 8-91 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

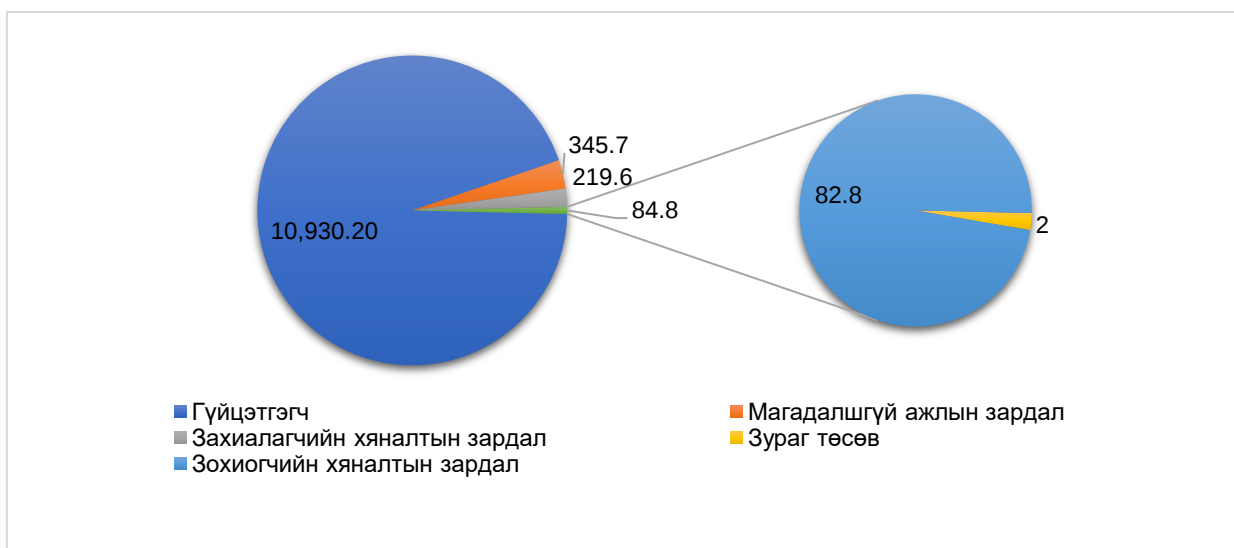
Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар эрх шилжин хэрэгжсэн 32 төсөл арга хэмжээний гүйцэтгэлд нийт 21,219.1 сая төгрөгийн санхүүжилтийг олгожээ. Үүнээс 20,515.5 сая төгрөгийг гүйцэтгэгчид, 410.2 сая төгрөгийг захиалагчийн хяналтын зардалд, 97.1 сая төгрөгийг зураг төсөвт, 193.1 сая төгрөгийн зураг төсөв зохиогчийн хяналтын зардалд тус тус олгож, чанарын баталгааны барьцаа хөрөнгийн дансанд 1,749.7 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

⁹ Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 51 дүгээр зүйлийн 51.3.-т "Үнэлгээний хороо нийт гишүүний дөрөвний гурваас багагүй тооны гишүүний ирцтэй хуралдсанаар хурлыг хүчинтэйд тооцно" гэж мөн гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

¹⁰ Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.5.-т "Улсын төсвийн хөрөнгөөр санхүүжүүлэх төсөл, арга хэмжээний тендер шалгаруулалтын оролцогч тендерийн үнийг төсөвт өртгийн 80 хувиас доош үнэ санал болгох бол уг үнэ нь бараа, ажил, үйлчилгээний хамрах хүрээ, чанар болон гүйцэтгэлд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй талаар үндэслэл бүхий тайлбарыг тендерт ирүүлнэ гэж заасныг зөрчсөн байна.

Төсөл арга хэмжээний санхүүжилтийг олгохдоо Засгийн газрын 2023 оны 278 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг төлөвлөх, санхүүжүүлэх, хянах, тайлагнах журам”-ын дагуу төсөл арга хэмжээний гүйцэтгэлээр санхүүжилтийг олгосон байна. Тухайлбал тайлант онд бүрэн хэрэгжиж дууссан 20 төсөл арга хэмжээний санхүүжилтэд 11,580.4 сая төгрөгийн санхүүжилтийг олгожээ. Үүнээс 2021 оноос хойш он дамжсан 4,828.8 сая төгрөгийн төсөв өртөгтэй 2, 2022 оноос хойш он дамжсан 24,305.1 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 5, 2023 оноос дамжсан 74 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 1, нийт 29,207.9 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 8 төсөл, арга хэмжээнд эцсийн санхүүжилтийг олгож, чанарын баталгааны барьцаанд 1,221.1 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Дүрслэл 2. 2024 онд хэрэгжиж дууссан төсөл арга хэмжээнд олгосон санхүүжилт
сая.төгрөг

Төсөл арга хэмжээний санхүүжилттэй холбоотой дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

- Эрдэнэсант сумын Төвийн болон гэр хорооллын инженерийн хангамжийн шугам сүлжээ ажилд чанарын барьцаа 5 хувь болох 10.0 сая төгрөгийг холбогдох дансанд төвлөрүүлээгүй,
- Зуунмод сумын дотуур байрны ажилд зохиогчийн хяналтын зардалд урд онуудад олгогдоогүй үлдсэн зардлуудыг нийлүүлэн 11.1 сая төгрөгийн санхүүжилт олгосон,
- Бүрэн сумын 160 ортой дотуур байрны барилга буулгаж, шинээр барих ажилд захиалагч байгууллагаас гаргасан санхүүжилтийн хүсэлт хүссэн албан бичиг болон санхүүжилтийн хүсэлт 10-т захиалагчийн хяналтын зардалд 4.7 сая төгрөг, зохиогчийн хяналтын зардалд 2.3 сая төгрөгийн санхүүжилт олгохоор байхад захиалагчийн хяналтын зардалд 27.0 сая төгрөг, зохиогчийн хяналтын зардалд 6.3 сая төгрөгийг захиалагчийн хяналтын зардалд төвлөрүүлсэн,
- Эрдэнэсант сумын Эрүүл мэндийн төвийн барилгын ажлын захиалагчийн хяналтын зардалд 4.0 сая төгрөгийг, зохиогчийн хяналтын зардалд 2.0 төгрөгийг олгохоор санхүүжилтийн мэдэгдэл бичсэн байхад 6.0 сая төгрөгийг захиалагчийн хяналтын зардлын дансанд төвлөрүүлсэн,
- Бүрэн сумын 160 ортой дотуур байрны барилга буулгаж, шинээр барих ажилд чанарын баталгааны барьцаанд 158.8 сая төгрөгийг төвлөрүүлэхээс 146.5 сая төгрөгийг, Зуунмод сумын дотуур байрны ажлын Чанарын баталгааны барьцаанд 162.3 сая төгрөгийг төвлөрүүлэхээс 143.4 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн буюу нийт 31.2 сая төгрөгийг дутуу төвлөрүүлсэн,
- Сум багийн хөгжлийг дэмжих, чадавхжуулах хөтөлбөрийн хүрээнд хийсэн Зуунмод сумын 6 багийн дулаан хангамжийн засвар, багийн төвийн байрны гадна тохижилтын 6 багц ажлын нийт 11.8 сая төгрөгийг чанарын баталгааны барьцаанд байршуулахаар санхүүжилтийн мэдэгдэл бичсэн байхад холбогдох дансанд гүйлгээг хийгээгүй,
- Бүрэн сумын 160 ортой дотуур байрны барилга буулгаж, шинээр барих ажилд захиалагчийн хяналтын зардалд 12.3 сая төгрөгийг техник технологийн хяналтын зардлын дансанд илүү төвлөрүүлсэн

- Зуунмод сумын 6 багийн төвийн барилгын засварын багц 6-д магадалшгүй ажлын хурлын тэмдэглэл байхгүй байхад гүйцэтгэгч ААН-д магадалшгүй ажлын зардлыг олгосон байна.

Дээрх зөрчлүүдэд 13.0 сая төгрөгийн 2 төлбөрийн акт, 103.5 сая төгрөгийн 4 албан шаардлага бичлээ.

В.2. Тайлант онд хэрэгжиж дууссан 20 төсөл арга хэмжээний гэрээг дүгнэж, эцсийн санхүүжилтийг олгосон байна.

Тайлант онд шилжих болон шинээр хэрэгжүүлэх 30 төсөл арга хэмжээний 25 нь 2024 онд, 3 нь 2025 онд, 2 нь 2026 онд гүйцэтгэх хугацааг дуусахаар төлөвлөсөн байна.

Төв аймгийн Эрдэнэсант сумын ЭМТ-д автомашин худалдан авах зардалд 74.0 сая төгрөг, Бүрэн сумын Дотуур байрны барилгын ажлын үлдэгдэл санхүүжилт 317.9 сая төгрөгийг өмнөх онд барьцаа хөрөнгийн дансанд төвлөрүүлсэн ба тус 2 ажил тайлант онд бүрэн хэрэгжиж дууссан байна.

Мөн 2024 онд хэрэгжүүлж дуусахаар төлөвлөсөн 25 төсөл арга хэмжээнээс 18 нь хугацаандаа бүрэн хэрэгжиж, гэрээг дүгнэн эцсийн санхүүжилтийг олгосон. 1 төсөл арга хэмжээний гэрээг цуцалсан байна.

Тайлант онд бүрэн хэрэгжсэн 20 төсөл арга хэмжээг ангилж үзвэл 29,722.1 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 9 барилга байгууламж, 514.3 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 4 их засвар, 4,454.2 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 7 тоног төхөөрөмжийн ажил бүрэн хэрэгжсэн байна.¹¹

Гэрээний хугацаа дуусаагүй байгаа 11 төсөл арга хэмжээ нь 2019-2022 онуудаас дамжин хэрэгжиж буй 5, тайлант оноос дамжсан 6 төсөл арга хэмжээ байна¹². Үүнээс 2024 оны Төсвийн тухай хуульд заасан хугацаа болоогүй 5, хуулийн хугацаа дууссан 6 төсөл, арга хэмжээ байна. Хэрэгжиж дуусах хуулийн хугацаа дууссан төсөл, арга хэмжээнүүдийг аймгийн Засаг даргын 2024 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн А/787 дугаар захирамжаар гүйцэтгэх хугацааг сунгаж шийдвэрлэсэн байна.

Түүнчлэн 4 жил дамнан хэрэгжиж буй Эрдэнэсант сумын Эрүүл мэндийн төвийн барилгын ажил нь анх 2020 онд 744.6 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй, 50.0 сая төгрөгийн санхүүжих

Эрдэнэсант, ЭМТ-ийн өргөтгөлийн барилга

дүнтэй батлагдаж, 2023 оны төсвийн тухай хуулиар төсөвт өртгийг 351.6 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж 1,096.2 сая төгрөгөөр баталж санхүүжих дүнг 2023 онд 355.2 сая төгрөг, тайлант онд 387.0 сая төгрөгийн санхүүжилт батлагдсан ба гүйцэтгэгч компани 2024 онд 228.1 сая төгрөгийн ажлыг гүйцэтгэн санхүүжилт авсан байна. Үлдэх 158.8 сая төгрөгийн ажлыг хийж гүйцэтгэхэд барилгын ажлын үе шатны ажлын дараалал алдагдах нөхцөл байдал үүссэнээр цаашид ажил гүйцэтгэх боломжгүй болж, үлдсэн санхүүжилтийг ЗДТГ-ын төрийн сангийн барьцаа хөрөнгийн дансанд төвлөрүүлсэн байна.

¹¹ Бүрэн хэрэгжсэн төсөл, арга хэмжээнүүдийн жагсаалтыг хавсралт 3-д харуулав.

¹² Гэрээний хугацаа дуусаагүй байгаа төсөл, арга хэмжээнүүдийн жагсаалтыг хавсралт 4-д харуулав.

Эрдэнэсант, ЭМТ-ийн өргөтгөлийн барилга

Эрдэнэсант, ЭМТ-ийн өргөтгөлийн дотор тал

Эрдэнэсант, ЭМТ-ийн өргөтгөлийн дотор тал

Хүснэгт 5. Эрдэнэсант сумын ЭМТ-ийн өргөтгөлийн батлагдсан төсөв, санхүүжилт

сая.төгрөг

№	Төсөв батлагдсан он	Хуулийн дугаар	Төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн
1	2020 оны Төсвийн тухай хууль	XVIII.1.66	744.6	50.0
2	2021 оны Төсвийн тухай хууль	XIX.1.27	744.6	694.6
3	2022 оны Төсвийн тухай хууль	-	-	-
4	2023 оны Төсвийн тухай хууль	XV.1.32	1,096.2	355.2
5	2024 оны Төсвийн тухай хууль	XXI.1.12	1,096.2	387.0

Эх сурвалж: 2020-2024 онуудын Төсвийн тухай хууль

Тус ЭМТ-ийн барилгын өргөтгөлийн ажлыг бүрэн гүйцэтгэхэд шаардлагатай төсвийг дахин магадалж, санхүүжих дүн, хуваарийг үндэслэлтэй тооцож, дуусгах шаардлагатай төсөл, арга хэмжээ байна.

Төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын цахим системд төсөл арга хэмжээний төлөвлөлт, гүйцэтгэл, санхүүжилтийн мэдээллийг бүрэн оруулдаг буюу хэрэгжиж дуусаж буй төсөл, арга хэмжээнүүдийн гэрээ дүгнэх маягтыг тус цахим системд бүрэн оруулдаг болсон байна. Тайлант онд хэрэгжиж дууссан 20 төсөл арга хэмжээний гэрээг дүгнэж, эцсийн санхүүжилтийг олгосон байна.

В.3. Тайлант онд хэрэгжиж дууссан 20 төсөл арга хэмжээний гүйцэтгэлийг хүлээн авах ажлын хэсэг тус тус томилогдон хүлээн авч, комиссын акт, хурлын тэмдэглэл зэргээр баримтжуулсан байна.

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар ХХААХҮС-ын багцаас эрх шилжин хэрэгжсэн орон нутгийн хөгжлийг дэмжих шинэ хөдөө төслийн хүрээнд 200.0 сая төгрөгөөр хонь ноослогч төхөөрөмж 3 багцыг, 300.0 сая төгрөгөөр 100 тн төмсний үр худалдан авч, 50 иргэнд мөнгөн төлбөрөөр эсхүл үрийн төмсөөр эргэн төлөгдөх нөхцөлөөр зээлээр олгосноос 39 иргэн гэрээнд заасан хугацааны дотор үрийн төмс хэлбэрээр буцаан төлж, 11 иргэн ямар нэгэн байдлаар буцаан төлөлт хийгээгүй байна. Эдгээр 11 иргэний гэрээний үүргийн биелэлтийг хэрэгжүүлэх албан шаардлагыг холбогдох байгууллагад хүргүүллээ.

Түүнчлэн тайланд он орон нутгийн хөгжлийг дэмжих шинэ хөдөө төсөлд орон нутгийн төсвөөс төмсний үрийн шинэчлэлтэд 278.0 сая төгрөг, хонь ноослох төхөөрөмжид 130.7 сая төгрөгийг зарцуулсан буюу улсын болон орон нутгийн төсвөөс төмсний үрийн шинэчлэлд нийт 578.0 сая төгрөг, хонь ноослох төхөөрөмжид 330.7 сая төгрөгийг зарцуулжээ.

Жаргалант сумын цаг уур орчны шинжилгээний өртөөний засварт 68.6 сая төгрөгийн, Баянчандмань сумын цаг уур орчны шинжилгээний өртөөний засварт 79.4 сая төгрөгийн, Эрдэнэсант сумын цаг уур орчны шинжилгээний өртөөний засварт 66.3 сая төгрөгийн, нийт 214.3 сая төгрөгийн гэрээг Дөрвөнлхагва ХХК-тай 2024 онд байгуулан гүйцэтгэлийг хүлээн авч, санхүүжилтийг олгосон байна. Тус 3 ажлын гүйцэтгэлийг газар дээр тулган шалгахад хяналтын төсөвт тусгагдсан дулааны сувгийн хана хийх ажлыг хийгээгүй, шинэ технологийн дагуу гэх өөр дээрээ дулаалга бүхий дулааны хос шугам тавьж, гүйцэтгэлийн баримт бичигт хийгээгүй ажлын буюу хяналтын төсөвт тусгагдсаны дагуу гүйцэтгэлийн төсвийг бэлтгэж, санхүүжилт авсан зөрчил илэрлээ. Тус зөрчлийг хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлэхээр шийдвэрлэв.

В.4. Хэрэгжиж дууссан ашиглалтад хүлээлгэн өгсөн ажлын 14,3 хувийг данс бүртгэлд тусгаагүй байна.

Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2024 онд хэрэгжиж дууссан нийт 18 хөрөнгө оруулалтын 26,639.2 сая төгрөгийн хөрөнгийг холбогдох байгууллагын данс бүртгэлд тусгаж, дараах ажлуудыг тусгаагүй байна. Үүнд:

- Төрийн албан хаагчдын тоног төхөөрөмж төсөл арга хэмжээний хүрээнд худалдан авсан 50 нөүтбүүкээс Төв Чандмань ДЭХГ-т хүлээлгэн өгсөн 2 нөүтбүүк,
- Эрдэнэсант сумын төвийн болон гэр хорооллын инженерийн хангамжийн шугам сүлжээний ажил,
- Сум багийн хөгжлийн дэмжих, чадавхжуулах хөтөлбөрийн хүрээнд Зуунмод сумын 6 багийн төвийн байрны засварын ажил

Данс бүртгэлд тусгаагүй дээрх хөрөнгүүдийг данс бүртгэлд тусгуулах 441.4 сая төгрөгийн албан шаардлага бичигдлээ.

Тайлант онд хэрэгжсэн төсөл арга хэмжээнүүдийн ашиглалтын байдлыг сумдад ажиллан газар дээр нь шалгахад зориулалтын дагуу ашиглаж байгаа ч зарим зөрчил дутагдлууд илэрлээ. Үүнд:

- Лүн сумын 150 ортой хүүхдийн цэцэрлэгт 2 том, 1 жижиг цонхны шил шалтгаангүй цуурсан, агааржуулалтын яндангаар шувуу ордог, хананы зарим хэсэгт цууралт өгсөн, гадна пасады будаг бага багаар хууларсан байна.

Лүн сумын Цэцэрлэг 150 ор

Гадна пасадны будаг хууларсан байдал

- Баянчандмань сумын цаг уур орчны шинжилгээний өртөөний дулаан хангамжийн ажил хэрэгжиж дууссан ч дулаан авах байгууллагатай зөвшилцөөгүй учраас төвлөрсөн дулаан авч эхлээгүй байна.

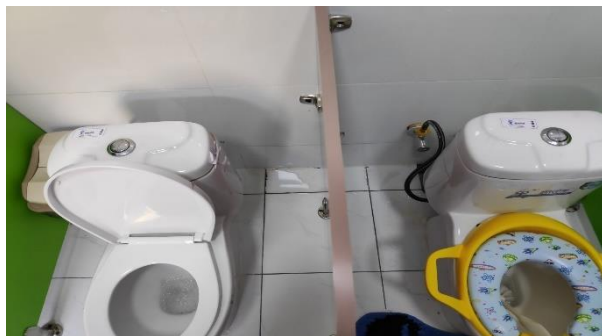

Баянчандмань, Цаг уур орчны шинжилгээний өртөө дулааны шугам

Баянчандмань, Цаг уур орчны шинжилгээний өртөө, дотор шугам холбогдоогүй байдал

- Угтаалцайдам сумын 150 ортой хүүхдийн цэцэрлэгт дуу хөгжмийн заалны хоёр талын залгааны хэсэгт дээд хана, таазны хавтангууд дагасан хэсэг, шатны гишгүүр, коридорын дээд залгаануудын хэсгээр гадна өнгө шаврууд цав үүссэн, нэгдүгээр давхарт байрлах ангийн хүүхдийн суултуурын арын хоолойноос ус шүүрснээс сургалтын болон хувцасны өрөөний гарнез дагасан хана чийгтэн будаг нь хууларсан. Тус хоолойг засварласан боловч дахин ус шүүрсэн, дээврийн төмөр салхинд чанга дуугардаг, хоёрдугаар давхрын нэг разетканд тог ирдэггүй байна.

Угтаалцайдам сумын цэцэрлэг, хүүхдийн суултуурын хоолойноос ус алдсан байдал

Угтаалцайдам сумын цэцэрлэг, Сургалтын өрөөний хананы будаг хууларсан

- Жаргалант сумын 150 ортой хүүхдийн цэцэрлэгийн 1 давхарт нийт 8ш паар, 2-р давхарт 3ш паар, дулааны шугамын өрөөнд 1ш, нийт 12 ш паарнаас ус дусаж зэврэлт үүссэн байдалтай, 1 давхрын 00-ын суултуурын ус их хальж хий хуримтлагдсаны улмаас цууралт үүсэж хагарсан учир ашиглах боломжгүй болсон, нэг, хоёр давхарт бохирын үнэр маш их үнэртдэг, анги бүлгүүд болон өрөөнүүдийн ханыг лак түрхээгүйгээс ашиглах явцад амархан бохирдож хүүхдийн гар хүрсэн газрыг олон удаа угааж цэвэрлэх боломжгүй будагтай эмульс нь хуурч дахин будах шаардлагатай болох, Агааржуулагчийн хоолойгоор хүйтэн их орж дулаан алддаг, бага бүлгийн багшийн орон тоо дутуугаас 2 анги ашиглаагүй, төвлөрсөн халаалтад холбогдоогүй учир цахилгаанаар халааж байгаа зэрэг асуудлууд байна. Ашиглагч байгууллагын зүгээс гүйцэтгэгч байгууллагад илэрсэн асуудлыг тухай бүрд нь мэдэгдэж байна.

Жаргалант сумын 150 ортой Дэжид цэцэрлэг

Паарнаас шалан дээр зэвтэй ус гойжсон байдал

Паар зэвэрсэн байдал

Ангуудын ханыг лаакдаагүй байдал

- Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих шинэ хөдөө хөтөлбөрийн хүрээнд хонь ноослох төхөөрөмж 3 ширхгийг худалдан авч Баянчандмань, Заамар, Зуунмод сумдад хуваарилсан байна. Зуунмод суманд хуваарилсан хонь ноослогч төхөөрөмж ашиглалт байхгүй, ОНӨГ-ын агуулахад хадгалагдаж байна.

Зуунмод суманд хуваарилагдсан хонь ноослох төхөөрөмж /1 иж бүрдэл/ ОНӨГ-ын агуулахад хадгалагдаж байна.

Дээрх ажлуудын ашиглалттай холбоотой зөрчлүүдийг гүйцэтгэгч аж ахуйн нэгжүүдээр чанарын баталгааны хугацаанд засварлуулж, ашиглалтын хэвийн нөхцлийг хангуулах шаардлагатай байна.

ДҮГНЭЛТ:

Аудитын дүнд үндэслэн дараах дүгнэлтийг гаргаж байна. Үүнд:

- Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулиар батлагдсан хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээнээс Засгийн газрын тогтоол болон салбарын сайдын тушаалаар Төв аймгийн Засаг даргад 69,249.4 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй, 35,412.9 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй 30 төсөл, арга хэмжээг эрх шилжүүлсэн байна. Үүнээс 2024 онд шинээр эхлэх 23,946.7 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй, 10,099.3 сая төгрөгийн санхүүжих дүнтэй 20 төсөл арга хэмжээ, 2020-2022 онуудаас дамжин хэрэгжиж буй 10 төсөл арга хэмжээ батлагдсан байна.
- Тайлант онд худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулсан 5 төсөл, арга хэмжээний үнэлгээний хороонд ажилласан зарим гишүүд ашиг сонирхлын зөрчилгүй гэдгээ илэрхийлэх зөрчил үүссэн тухай мэдэгдэлд гарын үсэг зураагүй байна.
- Зарим төсөл арга хэмжээний худалдан авах ажиллагаа ТБОНӨХБАҮХАТ хуулийн холбогдох заалтыг зөрчсөн байна.
- Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар эрх шилжин он дамжин хэрэгжүүлж байсан 8 төсөл, арга хэмжээг бүрэн гүйцэтгэн ашиглалтад хүлээн авсан боловч, 3 төсөл арга хэмжээг бүрэн гүйцэтгэж дуусгахад шаардлагатай санхүүжилтийг дутуу баталснаас 3-5 он дамжин хэрэгжүүлж байна.
- Зуунмод сумын Дулааны станцын халаалтын 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 дугаар хэсгийн 2 дугаар хэлхээний шугам сүлжээний өргөтгөл, шинэчлэл ажлын гэрээг цуцалсан байна.
- Өмнөх жилүүдэд дамжин хэрэгжиж, тайлант онд ашиглалтад хүлээн авсан зарим барилга, байгууламжийн ашиглалтад хүлээн авснаас хойш 7-10 сарын дотор эвдрэл, гэмтэл гарсан байна.
- Тайлант онд хүлээн авсан барилга байгууламжийн ажлуудын чанар, ашиглалтын байдлыг судлан тогтоож, илэрсэн зөрчил, доголдолыг чанарын баталгааны хугацаанд нь багтааж гүйцэтгэгч байгууллагаар арилгуулах арга хэмжээ авах шаардлагатай байна.
- Их засвар, барилга байгууламжийн ажилд мэргэжлийн байгууллагаар нь буюу хяналтын төсөв хийсэн байгууллагатай нь зохиогчийн хяналтын гэрээг заавал байгуулж, хяналт тавиулах шаардлагатай байна.

ЗӨВЛӨМЖ:

Аудитын дүн, дүгнэлт, нотлох зүйлд үндэслэн Аймгийн Засаг дарга Л.Төмөрчөдөр, Засаг даргын Тамгын газрын Бүс орон нутгийн хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, хөрөнгө оруулалтын хэлтэст зөвлөх нь:

- Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар эрх шилжин 3-5 дахь жилдээ он дамжин хэрэгжиж буй 3 төсөл арга хэмжээг нэн тэргүүнд хэрэгжүүлэх талаар арга хэмжээг зохион байгуулах,
- Тайлант онд хүлээн авсан барилга байгууламжийн ажлуудын чанар, ашиглалтын байдлыг судлан тогтоож, илэрсэн зөрчил, доголдолыг чанарын баталгааны хугацаанд нь багтааж гүйцэтгэгч байгууллагаар арилгуулах
- Их засвар, барилга байгууламжийн ажилд мэргэжлийн байгууллагаар нь буюу хяналтын төсөв хийсэн байгууллагатай нь зохиогчийн хяналтын гэрээг заавал байгуулж, хяналт тавиулах

Барилга, захиалагч орон сууцны корпораци ОНӨААТҮГ-ын дарга Ц.Дашдэмбэрэлд зөвлөх нь:

- Гүйцэтгэгч аж ахуйн нэгжүүдтэй байгуулж буй ажил гүйцэтгэх гэрээнд тендерийн баримт бичигт заасан нөхцөлийг бүрэн тусгаж, гэрээг байгуулах,

Худалдан авах ажиллагааны газрын дарга С.Тамирт зөвлөх нь:

- Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн төсөл, арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулахдаа Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль болон Сангийн сайдын 2023 оны А/254 дүгээр тушаалаар баталсан "Үнэлгээний хорооны үйл ажиллагаа, урамшууллын журам"-ыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж, ажиллах,

Тайлан хянасан:

Дарга, Тэргүүлэх аудитор
Аудитын менежер

Ц.Хишигжаргал
О.Амаржаргал

Тайлан бичсэн:

Ахлах аудитор
Аудитор

Л.Жаргалсайхан
Г.Сугармаа

4117144522
НЮА0064 9060464

Холбогдох байгууллагын санал:

**ТӨВ АЙМГИЙН
ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН
ГАЗАР**
41111 Төв аймаг, Зуунмод сум, Номт 1 дүгээр баг
Утас: 70273623, И-мэйл: tav_audit@gov.mn
2025. 04. 18 № 02/656
Саяаг _____ -ны № _____ -т
**ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН
АУДИТЫН ГАЗАРТ**

Улсын төсвийн 2024 оны хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хийсэн нийцлийн аудитын тайлантай танилцлаа. Нийцлийн аудитын тайлантай холбогдуулан ямар нэгэн саналгүй бөгөөд тайлангийн дүгнэлт, зөвлөмжийг хэрэгжүүлж хамтран ажиллах болохоо үүгээр илэрхийлж байна.

ДАРГА С.ЦОГБАЯР

4125020830

**ТӨВ АЙМГИЙН
ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИЙН ГАЗАР**

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум

Утас: 70272483, Цахим шуудан: tuvumch@gmail.com

2025.04.18 № 05/61
танай _____-ны № _____-т

**ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАРТ**

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын 2024 оны төлөвлөгөөний хэрэгжилт сэдэвт нийцлийн аудитын тайлангийн төсөлтэй танилцлаа.

Тайланд нэмж тусгах саналгүй болно.

ДАРГА Д.БАТЖАРГАЛ

ТУ34307 1424030016 3870235

412503077

**ТӨВ АЙМГИЙН
ГАЗРЫН ХАРИЛЦАА, БАРИЛГА ХОТ
БАЙГУУЛАЛТЫН ГАЗАР**

41111, Төв аймаг, Зуунмод сум, Номт 1 дүгээр баг
Утас: 70272262, Цахим шуудан: tuv@gazar.gov.mn

2025.04.18 № 7/530
танай _____ -ны № _____ -г

**ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН
АУДИТЫН ГАЗАРТ**

Улсын төсвийн 2024 оны хөрөнгө оруулалтын
төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн аудитын тайлангийн
төсөлтэй танилцав.

Тус тайлангийн төсөлд манай байгууллагаас
холбогдох санал байхгүй болно.

ДАРГА

Б.НАСАНЖАРГАЛ

30250441
My doc: Toot A5

**ТӨВ АЙМГИЙН
ХУДАЛДАН АВАХ
АЖИЛЛАГААНЫ ГАЗАР**

Төв захиргааны II байр, 6 дугаар баг,
Зуунмод сум, Төв аймаг, 41105
Утас: 7755 3579,
Цахим шуудан: tuvprocurement@tov.gov.mn,
Цахим хуудас: to.spa.gov.mn

2025.04.18 № 01/85
танай _____-ны № _____-т

**ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАРТ**

Улсын төсвийн 2024 оны хөрөнгө оруулалтын
төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хийгдсэн аудитын
тайлантай танилцлаа зөвлөмжийг цаашид
хэрэгжүүлж ажиллах болно.

ДАРГА С.ТАМИР

ШТА1295 1424010022 3865577

4125030101

**ТӨВ АЙМАГ
БАРИЛГА ЗАХИАЛАГЧ, ОРОН
СУУЦНЫ КОРПОРАЦИ ОНӨААТҮГ**

41105, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272840

2025.04.18 № 62
танай _____-ны № _____-т

**ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАРТ**

Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газрын 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу “Улс, орон төсвийн 2024 оны хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилт” нийцлийн аудитын тайлантай танилцсан болно.

Холбогдох санал байхгүй болно.

ЗАХИРАЛ

Ц.ДАШДЭМБЭРЭЛ

4125050108

Монгол улс, Төв аймаг, Зуунмод сум
6 дугаар баг, Төрийн захиргааны 2 байр
Утас: +976 70272582, +976 70273465
И –мэйл: tuv@audit.gov.mn, Вебсайт: www.audit.mn

Төв аймагт 2024 онд эрх шилжин хэрэгжиж буй төсөл арга хэмжээний жагсаалт

№	ТЕЗ	Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр	Төсөл, арга хэмжээний ангилал /Барилга байгууламж, Их засвар, ТЭЗҮ, Тоног төхөөрөмж/	Шинэ, шилжих	Хугацаа		Төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн
						Эхлэх жил	Дуусах жил		
						2024	2024	178.0	178.0
1	САНГИЙН САЙД	IX.2.1.1	Гүүрэн байгууламжийн их засвар /Төв, Батсүмбэр сум/	I. Барилга байгууламж	Шилжих	2024	2024	178.0	178.0
2	САНГИЙН САЙД	IX.2.1.1	Цахилгаан хангамжийн их засвар /Төв, Батсүмбэр сум/	I. Барилга байгууламж	Шилжих	2024	2024	72.0	72.0
3	МОНГОЛ УЛСЫН САЙД, ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА	V.3.6	Төрийн байгууллагуудын тоног төхөөрөмж /Төв/	III. Тоног төхөөрөмж	Шинэ	2024	2024	150.0	150.0
4	БАЙГАЛЬ ОРЧИН, УУР АМЬСГАЛЫН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН САЙД	XII.2.1	Цаг уурын өртөөний засвар /Төв, Жаргалант/	II. Их засвар	Шинэ	2024	2024	68.6	68.6
5	БАЙГАЛЬ ОРЧИН, УУР АМЬСГАЛЫН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН САЙД	XII.2.1	Цаг уурын өртөөний засвар /Төв, Баянчандмань/	II. Их засвар	Шинэ	2024	2024	79.4	79.4
6	БАЙГАЛЬ ОРЧИН, УУР АМЬСГАЛЫН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН САЙД	XII.2.1	Цаг уурын өртөөний засвар /Төв, Эрдэнэсант/	II. Их засвар	Шинэ	2024	2024	66.3	66.3
7	БОЛОВСРОЛЫН САЙД	XIII.1.1.116	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Төв, Заамар сум, Хайлааст баг/	I. Барилга байгууламж	Шилжих	2021	2025	6,199.9	1,500.0
8	БОЛОВСРОЛЫН САЙД	XIII.1.1.129	Цэцэрлэгийн барилга /Төв, Угтаалцайдам сум/	I. Барилга байгууламж	Шилжих	2021	2024	2,296.4	935.8
9	БОЛОВСРОЛЫН САЙД	XIII.1.1.137	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Төв, Лүн сум/	I. Барилга байгууламж	Шилжих	2021	2024	2,532.4	1,065.3
10	БОЛОВСРОЛЫН САЙД	XIII.1.1.172	Дотуур байрны барилга, 160 ор /Төв, Зуунмод сум, 1 дүгээр баг/	I. Барилга байгууламж	Шилжих	2022	2024	3,246.2	1,150.7
11	БОЛОВСРОЛЫН САЙД	XIII.1.1.227	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Төв, Жаргалант сум/	I. Барилга байгууламж	Шилжих	2022	2024	2,560.7	1,061.0
12	БОЛОВСРОЛЫН САЙД	XIII.1.1.293	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Төв, Борнуур сум/	I. Барилга байгууламж	Шинэ	2024	2026	5,961.9	1,000.0
13	БОЛОВСРОЛЫН САЙД	XIII.1.1.365	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Төв, Баянцогт сум/	I. Барилга байгууламж	Шинэ	2024	2026	2,800.0	800.0
14	ЗАМ, ТЭЭВРИЙН САЙД	XV.1.1.101	Үерийн далан, 3.8 км /Төв, Лүн сум/	I. Барилга байгууламж	Шинэ	2024	2026	4,800.0	400.0
15	ЗАМ, ТЭЭВРИЙН САЙД	XV.1.1.58	Сумын доторх болон улсын чиглэлийн хатуу хучилттай авто замаас сум хүртэлх хатуу хучилттай авто зам /Төв, Баяндэлгэр сум/	I. Барилга байгууламж	Шинэ	2024	2025	2,110.7	1,000.0
16	ЗАМ, ТЭЭВРИЙН САЙД	XV.1.1.64	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам 1.7 км /Төв, Эрдэнэ сум/	I. Барилга байгууламж	Шинэ	2024	2024	363.2	363.2
17	ЗАМ, ТЭЭВРИЙН САЙД	XV.2.1.6	Туул голын хойд болон дүнд салаан дээрх төмөр бетон гүүрийн зураг төсөв, барилга байгууламжийн ажлыг эхлүүлэх /Төв, Алтанбулаг сум/	I. Барилга байгууламж	Шинэ	2024	2025	2,374.8	1,000.0
18	СОЁЛ, СПОРТ, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ, ЗАЛУУЧУУДЫН САЙД	XVI.2.1.18	Соёл, спортын төвийн барилга, 250 суудал /Төв, Баянжаргалант сум/	I. Барилга байгууламж	Шилжих	2020	2024	3,648.6	2,055.9
19	СОЁЛ, СПОРТ, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ, ЗАЛУУЧУУДЫН САЙД	XVI.2.3.6	Нийтийн номын сангийн тоног төхөөрөмж /Төв/	III. Тоног төхөөрөмж	Шинэ	2024	2024	100.0	100.0
20	ХОТ БАЙГУУЛАЛТ, БАРИЛГА, ОРОН СУУЦЖУУЛАЛТЫН САЙД	XVII.1.105	Төвийн болон гэр хорооллын инженерийн хангамжийн шугам сүлжээ /Төв, Эрдэнэсант сум/	I. Барилга байгууламж	Шинэ	2024	2024	225.0	225.0
21	ХОТ БАЙГУУЛАЛТ, БАРИЛГА, ОРОН СУУЦЖУУЛАЛТЫН САЙД	XVII.1.48	Орон сууцны хорооллын гадна инженерийн шугам сүлжээ /Төв, Зуунмод сум/	I. Барилга байгууламж	Шилжих	2022	2024	6,036.4	5,137.0
22	ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХҮЙ, ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН САЙД	XVIII.3.36	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Төв/	III. Тоног төхөөрөмж	Шинэ	2024	2024	500.0	500.0
23	ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЙД	XX.1.11	Дулааны станцын халаалтын 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 дугаар хэсгийн 2 дугаар хэлхээний шугам сүлжээний өргөтгөл, шинэчлэл /Төв, Зуунмод сум/	I. Барилга байгууламж	Шилжих	2022	2024	11,590.5	10,853.2
24	ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЙД	XX.1.51	Цахилгааны шугам сүлжээ /Төв, Аргалант сум/	I. Барилга байгууламж	Шинэ	2024	2024	166.6	166.6
25	ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД	XXI.1.12	Эрүүл мэндийн төвийн барилгын өргөтгөл /Төв, Эрдэнэсант сум/	I. Барилга байгууламж	Шилжих	2020	2024	1,096.2	387.0
26	ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД	XXI.1.25	Нэгдсэн эмнэлгийн барилга, 50 ор /Төв, Зуунмод сум/	I. Барилга байгууламж	Шилжих	2022	2024	6,095.4	1,167.7
27	ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД	XXI.3.24	Эрүүл мэндийн салбарын тоног төхөөрөмж /Төв/	III. Тоног төхөөрөмж	Шинэ	2024	2024	3,200.0	3,200.0
28	ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД	XXI.3.29	Бөөр үргэлжилсэн байдлаар орлуулах эмчилгээний аппарат (CRRT) /Төв аймаг/	III. Тоног төхөөрөмж	Шинэ	2024	2024	130.0	130.0
29	ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД	XXI.3.29	ЭХО аппарат /Төв аймаг/	III. Тоног төхөөрөмж	Шинэ	2024	2024	300.2	300.2
30	ЗГХЭГ		Сум багийн хөгжлийг дэмжих, чадавхижуулах хөтөлбөр	II. Их засвар	шинэ	2024	2024	300.0	300.0
Нийт дүн								69,249.4	35,412.9

"Улсын төсвийн 2024 оны хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилт"
нийцийн аудитын тайлангийн 2 дугаар хавсралт

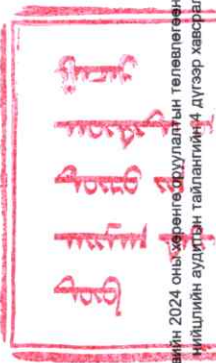
Улсын төсвийн 2024 оны төлөвлөгөөнд тусгасан төсөл арга хэмжээний гэрээний судалгаа

№	Төсөл, арга хэмжээний нэр	Төсөл, арга хэмжээний ангилал /Барилга	Шинэ, шилжих	Хугацаа		Төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Гүйцэтгэгчийн нэр	Гэрээний үнийн дүн	
				Эхлэх	Дуусах				Анхны	Сүүлийн
1	Цахилгаан хангамжийн их засвар /Төв, Батсүмбэр сум/	I. Барилгаа байгууламж	Шилжих	2024	2024	72.0	72.0	Төв гэрэл ХХК	68.0	68.0
2	Төрийн байгууллагуудын тоног төхөөрөмж /Төв/	III. Тоног төхөөрөмж	Шинэ	2024	2024	150.0	150.0	Ай ти зон ХХК	107.5	107.5
3	Цаг уурын өртөөний засвар /Төв, Жаргалант/	II. Их засвар	Шинэ	2024	2024	68.6	68.6	Дөрвөнхалгаа ХХК	63.3	68.6
4	Цаг уурын өртөөний засвар /Төв, Баянхандмань/	II. Их засвар	Шинэ	2024	2024	79.4	79.4	Дөрвөнхалгаа ХХК	79.4	79.4
5	Цаг уурын өртөөний засвар /Төв, Эрдэнэсант/	II. Их засвар	Шинэ	2024	2024	66.3	66.3	Дөрвөнхалгаа ХХК	61.5	66.3
6	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Төв, Борнуур сум/	I. Барилгаа байгууламж	Шинэ	2024	2026	5,961.9	1,000.0	Өгөөмөр-Уул ХХК	5,483.8	5,483.8
7	Үерийн далайн, 3.8 км /Төв, Лун сум/	I. Барилгаа байгууламж	Шинэ	2024	2026	4,800.0	400.0	Алсротовер ХХК	4,754.4	4,754.4
8	Сумын доторх болон улсын чиглэлтэй хатуу хучилттай авто замаас сум хүртэлх хатуу хучилттай авто зам /Төв, Баяндалгэр сум/	I. Барилгаа байгууламж	Шинэ	2024	2025	2,110.7	1,000.0	Дэд бүтэц консалт ХХК	2,109.9	2,109.9
9	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам 1.7 км /Төв, Эрдэнэ сум/	I. Барилгаа байгууламж	Шинэ	2024	2024	363.2	363.2	Тэгш ундрэм зам ХХК	353.3	353.3
10	Туул голын хойд болон дунд салаан дээрх төмөр бетон гүүрийн зураг төсөв, барилга байгууламжийн ажлыг эхлүүлэх /Төв, Алтанбулаг сум/	I. Барилгаа байгууламж	Шинэ	2024	2025	2,374.8	1,000.0	335 ХХК	2,374.8	2,374.8
11	Нийтийн номын сангийн тоног төхөөрөмж /Төв/	III. Тоног төхөөрөмж	Шинэ	2024	2024	100.0	100.0	Сүүхүүний ХХК	78.4	78.4
12	Төвийн болон гэр хорооллын инженерийн хангамжийн шугам сүлжээ /Төв, Эрдэнэсант сум/	I. Барилгаа байгууламж	Шинэ	2024	2024	225.0	225.0	Тантра энержи ХХК	200.8	200.8
13	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Төв/	III. Тоног төхөөрөмж	Шинэ	2024	2024	500.0	500.0	Монголчуудтай туршлага хуваалцаж, үнэ цэнэ бүтээх Жаргалант шим газар ХХК	200.0	200.0
14	Цахилгааны шугам сүлжээ /Төв, Аргалант сум/	I. Барилгаа байгууламж	Шинэ	2024	2024	166.6	166.6	Нуклон ХХК	163.5	163.5
15	Эрүүл мэндийн салбарын тоног төхөөрөмж /Төв/	III. Тоног төхөөрөмж	Шинэ	2024	2024	3,200.0	3,200.0	Мехатроник ХХК	589.0	589.0
								Пролианс ХХК	380.0	380.0
								Мед Буян ХХК	154.8	154.8
								Си Ай Ти ХХК	227.2	227.2
								Цэцүүх трейд ХХК	334.8	334.8
16	Бөөр үргэлжилсэн байдлаар орлуулах эмчилгээний аппарат (CRRT) /Төв аймаг/	III. Тоног төхөөрөмж	Шинэ	2024	2024	130.0	130.0	Ач өсөн энх ХХК	69.3	69.3
								Саммит компьютер технологи ХХК	63.4	63.4
								Мед Буян ХХК	1,040.0	1,040.0
								Их шүүдэргэнэ ХХК	130.0	130.0
17	ЭХО аппарат /Төв аймаг/	III. Тоног төхөөрөмж	Шинэ	2024	2024	300.2	300.2	Мед импекс ХХК	299.8	299.8
18	Сум багийн хөгжлийг дэмжих, чадавжуулах хөтөлбөр		шинэ	2024	2024	300.0	300.0	Тусгал төв хяк	39.7	39.7
								Тусгал төв хяк	39.5	39.5
								Пи Ай эйр ХХК	38.0	38.0
								Пи Ай эйр ХХК	40.0	40.0
								Тусгал төв хяк	39.9	39.9
								Пи Ай эйр ХХК	39.2	39.2
								Тэгш цацраг ХХК	59.5	59.5
	Нийт дүн					20,968.7	9,121.3		19,982.5	19,992.7

"Улсын төсвийн 2024 оны төлөвлөгөөний хэрэгсэлт" нийшлийн аудитын тайлангийн 3 дугаар засварт

Улсын төсвийн 2024 оны хөрөнгө оруулалтаар бүрэн хэрэгжиж дууссан төсөл, арга хэмжээний судалгаа

№	ТЕЗ	Төсөл, арга хэмжээний нэр	Төсөл, арга хэмжээний ангилал	Шинэ, шилжих	Хугацаа		Төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Гүйцэтгэлийн нэр	Гэрээний үнийн дүн	
					Эхлэх	Дуусах				Анхны	Сүүлийн
1	МОНГОЛ УЛСЫН САЙД, ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ, ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА	Төрийн байгууллагын тоног төхөөрөмж /Төв/	III. Тонго төхөөрөмж	Шинэ	2024	2024	150.0	150.0	Ай ти зон ХХК	4117144522	107.5
2	БАЙГАЛЬ ОРЧИН, УУР АМЬСГАЛЫН ӨӨРЧЛӨЛТӨЙН САЙД	Цаг уурын өртөөний засвар /Төв, Жаргалант/	II. Их засвар	Шинэ	2024	2024	68.6	68.6	Дөрвөнцэвэл ХХК	110A0064 9060464	68.6
3	БАЙГАЛЬ ОРЧИН, УУР АМЬСГАЛЫН ӨӨРЧЛӨЛТӨЙН САЙД	Цаг уурын өртөөний засвар /Төв, Баянхонгор/	II. Их засвар	Шинэ	2024	2024	79.4	79.4	Дөрвөнцэвэл ХХК		79.4
4	БАЙГАЛЬ ОРЧИН, УУР АМЬСГАЛЫН ӨӨРЧЛӨЛТӨЙН САЙД	Цаг уурын өртөөний засвар /Төв, Эрдэнэсант/	II. Их засвар	Шинэ	2024	2024	66.3	66.3	Дөрвөнцэвэл ХХК		66.3
5	БОЛОВСРОЛЫН САЙД	Цэцэрлэгийн барилга /Төв, Угтаалцайдам сум/	I. Барилга байгууламж	Шилжих	2021	2024	2,296.4	935.8	Зангэрийн долоон од		2,296.4
6	БОЛОВСРОЛЫН САЙД	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Төв, Лун сум/	I. Барилга байгууламж	Шилжих	2021	2024	2,532.4	1,065.3	Гөвшөгөлзийт ХХК		2,532.4
7	БОЛОВСРОЛЫН САЙД	Дотуур байрны барилга, 160 ор /Төв, Зуунмод сум, 1 дүгээр багт/	I. Барилга байгууламж	Шилжих	2022	2024	3,246.2	1,150.7	Баян дөрвөлж ХХК		3,246.2
8	БОЛОВСРОЛЫН САЙД	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Төв, Жаргалант сум/	I. Барилга байгууламж	Шилжих	2022	2024	2,560.7	1,061.0	Халзанхайрхан ХХК		2,560.7
9	ЗАМ, ТЭЭВРИЙН САЙД	Сумын төвийн хотуу хүчилтэй авто зам 1.7 км /Төв, Эрдэнэ сум/	I. Барилга байгууламж	Шинэ	2024	2024	363.2	363.2	Таш ундрам зам ХХК		363.3
10	СОЁЛ, СПОРТ, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ, ЗАЛУУЧУУДЫН САЙД	Нийтийн номын сангийн тоног төхөөрөмж /Төв/	III. Тонго төхөөрөмж	Шинэ	2024	2024	100.0	100.0	Сүүнүнжий ХХК		78.4
11	ХОТ БАЙГУУЛАЛТ, БАРИЛГА, ОРОН СУУЦЖУУЛАЛТЫН САЙД	Төвийн болон гэр хорооллын ижтэгийн хангамжийн шугам сулсз /Төв, Эрдэнэсант сум/	I. Барилга байгууламж	Шинэ	2024	2024	225.0	225.0	Тантра энержи ХХК		200.8
12	ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХҮЙ, ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН САЙД	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Төв/	III. Тонго төхөөрөмж	Шинэ	2024	2024	500.0	500.0	Монголчуудтай урьшлага жуаалца, үнэ цэнэ бүтээв		200.0
13	ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД	Нэгдсэн эмнэлгийн барилга, 50 ор /Төв, Зуунмод сум/	I. Барилга байгууламж	Шилжих	2022	2024	6,095.4	1,167.7	Жаргалант шим газар ХХК		300.0
14	ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД	Эрүүл мэндийн салбарын тоног төхөөрөмж /Төв/	III. Тонго төхөөрөмж	Шинэ	2024	2024	3,200.0	3,200.0	Клаймакс-Интернешнл ХХК	5,475.7	6,095.4
									Мехатроник ХХК	589.0	589.0
									Пролианс ХХК	380.0	380.0
									Мед Буян ХХК	154.8	154.8
									Си Ай Ти ХХК	227.2	227.2
									Цэцүүх трейд ХХК	334.8	334.8
15	ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД	Бөөр үргэлжлсэн байдлаар орлуулах эмчилгээний аппарат (CRRT) /Төв аймаг/	III. Тонго төхөөрөмж	Шинэ	2024	2024	130.0	130.0	Ач өсөн энэ ХХК	69.3	69.3
									Саммит компьютер технологийн ХХК	63.4	63.4
									Мед Буян ХХК	1,040.0	1,040.0
									Их шүүдэргэнэ ХХК	130.0	130.0
									Мед импекс ХХК	299.8	299.8
									Тусгал төв хөх	39.7	39.7
16	ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД	ЭХО аппарат /Төв аймаг/	III. Тонго төхөөрөмж	Шинэ	2024	2024	300.2	300.2	Тусгал төв хөх	39.5	39.5
									Пи Ай эйр ХХК	38.0	38.0
									Пи Ай эйр ХХК	40.0	40.0
									Тусгал төв хөх	39.9	39.9
									Пи Ай эйр ХХК	39.2	39.2
									Тажу цацраг ХХК	59.5	59.5
17	ЭГХЭГ	Сум багийн хөгжлийг дэмжих, чадавхижуулах хөтөлбөр	II. Их засвар	шинэ	2024	2024	300.0	300.0	Анандын зам ХХК	8,160.1	9,051.8
18	ЗТС	Зуунмод сумын төвөөс хөшгийн хөндийн шинэ нисэх онгоцны буудал чиглэлийн авто зам	I. Барилга байгууламж	Шилжих	2022	2024	9,051.8	891.7	Хасбуизнес групп	73.8	73.8
19	ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД	Төв аймгийн Эрдэнэсант СЭМТГ-аг автомашин худалдан авах зардал	III. Тонго төхөөрөмж	Шилжих	2023	2023	74.0	74.0	Хөх-Үзүүр	2,762.2	3,176.4
20	БШУ	Дотуур байрны барилга Төв аймаг, Бүрэн сум	I. Барилга байгууламж	Шилжих	2022	2023	3,351.0	317.9			
НИЙТ ДҮН								34,890.6	12,146.8	27,736.9	34,071.3

"Улсын төсвийн 2024 онд хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөний хэрэгжилт"
нийцлийн аудитын тайлангийн 4 дүгээр хавсралт

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын хэрэгжиж дуусаагүй төсөл, арга хэмжээний судалгаа

№	ТЭЗ	Төсөл, арга хэмжээний нэр	Төсөл, арга хэмжээний ангилал/Барилга байгууламж, Их засвар, ТЗЗУ, Тонот төхөөрөмж/	Шинэ, шилжих	Хугацаа		Төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Гүйцэтгэгчийн нэр	сая.төгрөг		Гүйцэтгэлийн хувь
					Эхлэх	Дуусах				Алхны	Бүтцийн	
1	САНГИЙН САЙД	Цахилгаан хангамжийн их засвар /Төв, Батсүмбэр сум/	Цахилгаан байгууламж	Шилжих	2024	2024	72.0	72.0	Төв гэрэл ХХК	68.0	68.0	90%
2	БОЛОВСРОЛЫН САЙД	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Төв, Заамар сум, Хайлааст баг/	И. Барилга байгууламж	Шилжих	2021	2025	6,199.9	1,500.0	Алерговер ХХК	2,859.9	6,194.7	62%
3	БОЛОВСРОЛЫН САЙД	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Төв, Борнуур сум/	И. Барилга байгууламж	Шинэ	2024	2026	5,961.9	1,000.0	Өгөөмөр-Уул ХХК	5,483.8	5,483.8	18%
4	ЗАМ, ТЭЭВРИЙН САЙД	Үерийн далан, 3.8 км /Төв, Лүн сум/	И. Барилга байгууламж	Шинэ	2024	2026	4,800.0	400.0	Алерговер ХХК	4,754.4	4,754.4	8%
5	ЗАМ, ТЭЭВРИЙН САЙД	Сумын доторх болон улсын чиглэлийн хатуу хучилттай авто замаас сум журтах хатуу хучилттай авто зам /Төв, Баяндэлгэр сум/	И. Барилга байгууламж	Шинэ	2024	2025	2,110.7	1,000.0	Дэд бүтэц консалт ХХК	2,109.9	2,109.9	47%
6	ЗАМ, ТЭЭВРИЙН САЙД	Туул голын хойд болон дунд салаан дээрх төмөр бетон гүүрийн зураг төсөв, барилга байгууламжийн ажлыг эхлүүлэх /Төв, Алтанбулаг сум/	И. Барилга байгууламж	Шинэ	2024	2025	2,374.8	1,000.0	33Б ХХК	2,374.8	2,374.8	16%
7	СОЁЛ, СПОРТ, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ, ЗАЛУУЧУУДЫН САЙД	Соёл, спортын төвийн барилга, 250 суудал /Төв, Баянжаргалан сум/	И. Барилга байгууламж	Шилжих	2020	2024	3,648.6	2,055.8	Их давн бүүвэй ХХК	1,200.0	3,648.6	86%
8	ХОТ БАЙГУУЛАЛТ, БАРИЛГА, ОРОН СУУЦЖУУЛАЛТЫН САЙД	Орон сууцны хорооллын гадна инженерийн шугам сүлжээ /Төв, Зуунмод сум/	И. Барилга байгууламж	Шилжих	2022	2024	6,036.4	5,137.0	Мета менежмент ХХК	6,036.4	6,036.4	25%
9	ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЙД	Цахилгааны шугам сүлжээ /Төв, Аргалант сум/	И. Барилга байгууламж	Шинэ	2024	2024	166.6	166.6	Нуклон ХХК	163.5	163.5	90%
10	ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД	Эрүүл мэндийн төвийн барилгын өргөтгөл /Төв, Эрдэнэсант сум/	И. Барилга байгууламж	Шилжих	2020	2024	1,096.2	387.0	Гранд авгуш ХХК	387.0	1,096.2	85%
11	БОЛОВСРОЛЫН САЙД	Спортын төрөлжсөн сургуулийн барилга, 640 суудал /Төв, Зуунмод сум/	И. Барилга байгууламж	Шилжих	2019	2024	5,166.7	2,317.2	Эл си би ХХК	4,885.2	7,483.8	91%
Нийт дүн										30,322.8	39,414.2	